

Transitieplan

Nieuwe pensioenregeling ondergebracht bij een pensioenfonds

Naam onderneming en datum

Het transitieplan is vormvrij. Dit sjabloon is opgesteld door werkenaanonspensioen.nl en wordt onderschreven door:

Transitieplan

Het transitieplan biedt inzicht in de samenhang tussen de verschillende keuzes die in het arbeidsvoorwaardelijk overleg in het kader van de overstap naar een premieregeling met een leeftijdsafhankelijke premie zijn gemaakt en de wijze waarop wordt omgegaan met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. Daarnaast wordt in het transitieplan gemotiveerd waarom de transitie (en daarmee het geheel aan gemaakte keuzes) leidt tot een evenwichtige overstap naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het transitieplan bevat de verantwoording waarom voor de betreffende invulling van de nieuwe pensioenregeling is gekozen, hoe wordt omgegaan met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten én waarom er sprake is van een evenwichtige overstap. In het transitieplan dient zowel het besluitvormingsproces als het eindresultaat te worden weergegeven. Het gaat daarbij niet alleen om het opnemen van het eindresultaat – de gemaakte keuzes – van het overleg tussen werkgever(s) en werknemers(vertegenwoordiging), maar ook om het beschrijven van de afwegingen die tot deze keuzes hebben geleid. Dit betekent onder meer dat inzicht moet worden gegeven in de voor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden én de overwegingen onderbouwd met berekeningen waar van toepassing.

In het transitieplan moeten een aantal onderwerpen verplicht worden uitgewerkt. Zo moet de keuze voor een pensioenregeling worden toegelicht, de effecten van de overstap op de nieuwe pensioenregeling per leeftijdscohort in kaart worden gebracht, afspraken over compensatie worden vastgelegd én de evenwichtigheid van de transitie als geheel worden onderbouwd. Deze wettelijk verplichte onderdelen van het transitieplan zijn uitgewerkt in de verschillende hoofdstukken van dit sjabloon.

Iedere situatie is uniek en bij ieder hoofdstuk is er ruimte voor extra toelichting. Onderliggende berekeningen en andere relevante documenten kunnen als bijlagen worden toegevoegd. In de hoofdstukken is ruimte om naar bijlagen te verwijzen.

Het transitieplan is een waardevol instrument in het arbeidsvoorwaardelijke proces tussen werkgevers en werknemers. Via het hoorrecht kunnen ook representatieve verenigingen van pensioengerechtigden en/of gewezen deelnemers hun visie op het transitieplan geven. Aangezien het pensioenfonds de implementatie van de transitie en nieuwe pensioenregeling moet uitvoeren is intensieve afstemming met het pensioenfonds tijdens de arbeidsvoorwaardelijke fase essentieel.

De werkgever is verantwoordelijk voor het tijdig en volledig opleveren van het transitieplan. Indien de werkgever is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds rust deze verplichting op de partijen die de pensioenregeling zijn overeengekomen, dit geldt zowel voor verplicht aangesloten werkgevers als voor vrijwillig aangesloten werkgevers. Bij een beroepspensioenfonds rust deze verplichting op de beroepspensioenvereniging.

Het transitieplan is vormvrij. Met het doel de arbeidsvoorwaardelijke partijen te faciliteren bij de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel is dit sjabloon opgesteld vanuit het samenwerkingsverband van werkenaanonspensioen.nl. Dit sjabloon is bedoeld voor werkgevers en werknemers die de pensioenregeling onderbrengen bij een pensioenfonds.

De Stichting van de Arbeid, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Pensioenfederatie, VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO-Nederland, FNV, CNV, VCP, het Verbond van Verzekeraars en Adfiz zijn betrokken bij het opstellen van het sjabloon en onderschrijven de inhoud.

Disclaimer: Dit sjabloon is met zorg samengesteld. We zijn benieuwd naar de ervaringen en zullen in de loop van het najaar (indien nodig) een nieuwe versie uitbrengen.

Hoofdstukken

1. Algemene gegevens

Vul hier de algemene gegevens in en geef aan voor welke regeling dit transitieplan is opgesteld. Onder sociale partners wordt de werkgever(s-) en werknemers(vertegenwoordiging) / beroepspensioenvereniging verstaan. De werknemersvertegenwoordiging kan bestaan uit de vakbond(en), de ondernemingsraad, de personeelsvertegenwoordiging, personeelsvergadering en/of de werknemers.

Dit sjabloon is opgesteld voor één pensioenregeling. Bij meerdere pensioenregelingen kan dit sjabloon behulpzaam zijn, maar dienen de verschillende regelingen in onderlinge samenhang te worden bekeken.

Transitieplan

Dit transitieplan is opgesteld voor bedrijfstak/ beroepsgroep/
onderneming

Welke SBI-code is van toepassing?

Op welke pensioenregeling ziet dit transitieplan?

Zijn er andere transitieplannen opgesteld?

Sociale partners

Werkgever(s)vertegenwoordiging)

Werknemers(vertegenwoordiging)

1. Algemene gegevens

Pensioenuitvoerder

Naam pensioenuitvoerder huidige pensioenregeling

Naam pensioenuitvoerder nieuwe pensioenregeling

Moment van overgang

Per welke datum gaat de nieuwe pensioenregeling gelden?

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting. Denk aan een toelichting op het doorlopen proces/de afstemming tussen werkgevers(organisatie) en werknemers(vertegenwoordiging)

Bijlagen

2. Proces

Het wijzigen van de pensioenregeling betreft het wijzigen van een arbeidsvoorwaarde, die ook doorwerkt in de rechtsverhouding van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De transitie naar een nieuwe pensioenregeling vereist overleg tussen en instemming van verschillende partijen. In dit hoofdstuk kan het gevolgde proces en de wijze waarop de verschillende partijen zijn betrokken bij de besluitvorming worden toegelicht.

Van welke partijen is expliciete instemming/advies vereist voor de rechtsgeldigheid van dit transitieplan en wijziging van de arbeidsvoorwaarde pensioen?

- Vakbond(en)
- Ondernemingsraad
- Personeelsvertegenwoordiging
- Personeelsvergadering
- Individuele werknemers

Geef een toelichting op het doorlopen proces.

2. Proces

Is er/zijn er vereniging(en) van pensioengerechtigden en/of gewezen deelnemers die gebruik hebben gemaakt van het hoorrecht?

Nee

Ja, namelijk

Geef, indien van toepassing, een toelichting op de wijze waarop het hoorrecht is toegepast.

Bijlagen

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Om in kaart te brengen wat voor (welke groepen) (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden wijzigt als gevolg van de overgang naar een nieuwe pensioenregeling is inzicht in de huidige én nieuwe pensioenregeling vereist. Na een toelichting op de contractkeuze en inrichting van de nieuwe pensioenregeling zijn de karakteristieken van de huidige en nieuwe pensioenregeling naast elkaar gepositioneerd.

Keuze en inrichting pensioenregeling

Keuze premieovereenkomst en overwegingen

Solidaire premieregeling

Wat zijn de doelen en beoogde inrichting van de solidariteitsreserve?

Flexibele premieregeling

Is er gekozen voor een risicodelingsreserve?

- Ja
- Nee

Indien is gekozen voor het inrichten van een risicodelingsreserve, wat zijn de doelen en beoogde inrichting van de risicodelingsreserve?

Hoe is de uitkeringsfase ingericht?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

- Wat is het karakter van de huidige pensioenregeling?
- Uitkeringsovereenkomst
 - CDC-regeling
 - Premieovereenkomst met leeftijdsafhankelijke premie
 - Premieovereenkomst met vlakke premie
 - Kapitaalovereenkomst

Indien de huidige pensioenregeling een uitkeringsovereenkomst is, wat is het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen en het nabestaandenpensioen na pensioendatum?

Indien de huidige pensioenregeling een premieovereenkomst is, wat is het premiepercentage of de premiestaffel?

Vlakke premie

Premiestaffel			
Leeftijd	Premie %	Leeftijd	Premie %
15-19		45-49	
20-24		50-54	
25-29		55-59	
30-34		60-64	
35-39		65-	
40-44			

Nieuwe pensioenregeling

- Welk soort pensioenregeling is gekozen voor de nieuwe pensioenregeling?
- Solidaire premieregeling
 - Flexibele premieregeling

Wat is het premiepercentage voor de opbouw van het ouderdomspensioen en partnerpensioen op of na pensioendatum?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de premieverdeling tussen werkgever en werknemer in de huidige pensioenregeling/wat is de eigen bijdrage van de werknemer?

Wat is de definitie van pensioengevend salaris in de huidige pensioenregeling?

Wat is het maximaal pensioengevend salaris in de huidige pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het ouderdomspensioen in de huidige pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het nabestaandenpensioen in de huidige pensioenregeling?

Is partnerpensioen vóór pensioendatum onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja, op risicobasis

Ja, op opbouwbasis

Nee

Nieuwe pensioenregeling

Wat is de premieverdeling tussen werkgever en werknemer in de nieuwe pensioenregeling/wat is de eigen bijdrage van de werknemer?

Wat is de definitie van pensioengevend salaris in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is het maximaal pensioengevend salaris in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het ouderdomspensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het nabestaandenpensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Is partnerpensioen vóór pensioendatum onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja (altijd op risicobasis)

Nee

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de definitie van partner in de huidige pensioenregeling?

Wat is de hoogte/het percentage van het partnerpensioen vóór pensioendatum in de huidige pensioenregeling?

Is er sprake van een jaarlijkse (vaste) stijging van de partnerpensioen-uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is er een bepaald of onbepaald partnerpensioen in de huidige pensioenregeling?

Nieuwe pensioenregeling

Onder het nieuwe pensioenstelsel geldt een uniform partnerbegrip. Geen toelichting nodig.

Welk percentage van het pensioengevend salaris is verzekerd voor het partnerpensioen vóór pensioendatum in de nieuwe pensioenregeling?

Is er sprake van een jaarlijkse (vaste) stijging van de partnerpensioen-uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is er een bepaald of onbepaald partnerpensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Is er gekozen voor de standaard uitlooperperiode van 3 maanden of is deze verlengd tot een uitlooperperiode van 6 maanden?

- 3 maanden
- 6 maanden

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Is een Anw-hiaatverzekering (/ nabestaandenoverbruggingspensioen) onderdeel van de huidige pensioenregeling?

- Ja, verplicht
- Ja, vrijwillig opting-in
- Ja, vrijwillig opting-out
- Nee

Wat is het verzekerde bedrag aan Anw-hiaat? Is hierbij sprake van een vaste stijging van de jaarlijkse uitkering, en zo ja met welk percentage?

Is een wezenpensioen onderdeel van de huidige pensioenregeling?

- Ja, op risicobasis
- Ja, op opbouwbasis
- Nee

Wat is de definitie van een wees in de huidige pensioenregeling? En wat is de eindleeftijd van het wezenpensioen (standaard en bij verlenging, bijvoorbeeld bij studie)?

Nieuwe pensioenregeling

Is er een beperking van de duur en omvang van het pensioenkapitaal dat kan worden ingezet voor de financiering van de risicopremie voor het vrijwillig voortzetten van de risicodekking van het nabestaandenpensioen na de uitlooperperiode?

Is een Anw-hiaatverzekering (/ nabestaandenoverbruggingspensioen) onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

- Ja, verplicht
- Ja, vrijwillig opting-in
- Ja, vrijwillig opting-out
- Nee

Wat is het verzekerde bedrag aan Anw-hiaat? Is hierbij sprake van een vaste stijging van de jaarlijkse uitkering, en zo ja met welk percentage?

Is een wezenpensioen onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

- Ja, (altijd op risicobasis)
- Nee

Wat is de definitie van wees in de nieuwe pensioenregeling?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de hoogte/ het percentage van het wezenpensioen?
Is hierbij sprake van een (vaste) stijging van de jaarlijkse uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja
Nee

Indien vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel is van de huidige pensioenregeling, hoe is dit vormgegeven?

UWV-volgend
Anders

Is arbeidsongeschiktheidspensioen onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja, WIA bodem met duur
Ja, WGA-hiaat basis
Ja, WGA-hiaat uitgebreid
Ja, WIA-excedent tot max. dagloon
Ja, WIA-excedent boven max. dagloon
Nee

Is er een mogelijkheid in de huidige pensioenregeling tot extra inleg/bijsparen (tot fiscaal maximale premie)?

Omvat de huidige pensioenregeling een netto pensioenregeling?

Ja, voor ouderdomspensioen
Ja, voor ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen
Ja, voor nabestaandenpensioen
Nee

Nieuwe pensioenregeling

Welk percentage van het salaris is verzekerd voor het wezenpensioen? Is hierbij sprake van een (vaste) stijging van de jaarlijkse uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja
Nee

Indien vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel is van de nieuwe pensioenregeling, hoe is dit vormgegeven?

UWV-volgend
Anders

Is arbeidsongeschiktheidspensioen onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja, WIA bodem met duur
Ja, WGA-hiaat basis
Ja, WGA-hiaat uitgebreid
Ja, WIA-excedent tot max. dagloon
Ja, WIA-excedent boven max. dagloon
Nee

Is er een mogelijkheid in de nieuwe pensioenregeling tot extra inleg/bijsparen (tot fiscaal maximale premie)?

Omvat de nieuwe pensioenregeling een netto pensioenregeling?

Ja, voor ouderdomspensioen
Ja, voor ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen
Ja, voor nabestaandenpensioen
Nee

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Is vrijwillige voorzetting onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja
Nee

Welke flexibiliseringsmogelijkheden kent de huidige pensioenregeling? Vink deze hieronder aan.

Deeltijdpensionering
Hoog/laag pensioen
Laag/hog pensioen
Vervroegen van pensioendatum
Uitstellen van pensioendatum

Anders

Bevat de huidige pensioenregeling overgangsregelingen, zo ja welke?

Nieuwe pensioenregeling

Is vrijwillige voorzetting onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja
Nee

Welke flexibiliseringsmogelijkheden kent de nieuwe pensioenregeling? Vink deze hieronder aan.

Deeltijdpensionering
Hoog/laag pensioen
Laag/hog pensioen
Vervroegen van pensioendatum
Uitstellen van pensioendatum

Anders

Bevat de nieuwe pensioenregeling overgangsregelingen, zo ja welke?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Het transitieplan bevat de verantwoording over de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de gemaakte afspraken over de invulling van de gewijzigde pensioenregeling en waarom sprake is van een evenwichtige transitie hiernaartoe. Het is van belang dat sociale partners concretiseren wat zij verstaan onder een evenwichtige transitie en in welke doelstellingen zij dit vertalen, zodat zij hun besluiten hierop kunnen baseren.

De keuzes en berekeningen die in het transitieplan worden opgenomen, worden gebaseerd op de situatie op moment van besluitvorming. Tussen het moment van afronden van het transitieplan en het daadwerkelijke moment van implementatie en invaren kan en zal de financiële positie van pensioenfondsen veranderen door het optreden van financiële, economische en

andersoortige schokken. Dit kan ertoe leiden dat de gemaakte afspraken anders uitpakken dan van tevoren beoogd en daarmee tot consequenties voor de evenwichtigheid van de verschillende afspraken.

Om die reden dienen sociale partners vast te leggen welke doelstellingen zij van belang vinden om te kunnen spreken van een evenwichtige transitie, welke kwantitatieve bandbreedte acceptabel is bij de bijbehorende maatstaven alsook een prioritering van de doelstellingen (de voorrangsregels).

Gezien de omvang van de gevraagde toelichting kan in de tekstvelden worden volstaan met de hoofdlijnen en een duidelijke verwijzing naar de betreffende bijlage waarin één en ander is toegelicht.

Doelstellingen en robuuste besluitvorming

Wat zijn de doelstellingen van de transitie?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Wat zijn de kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling van het behalen van de doelstellingen?
En welke uitkomsten zijn daarvan aanvaardbaar?

Welke voorrangsregels gelden voor de doelstellingen en maatstaven?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

In hoeverre zijn verschillende positieve en negatieve financiële en economische scenario's verkend en voor welke van de verkende scenario's gelden de afgesproken doelstellingen, voorrangsregels en maatstaven?

Vanaf welk niveau van de dekkingsgraad is de financiële positie van het pensioenfonds dusdanig dat de afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

5. Evenwichtige transitie

Er is op voorhand geen eenduidige en generieke evenwichtige uitkomst van de transitie te definiëren. Het algemene uitgangspunt is daarom dat de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel als geheel evenwichtig moet zijn. De evenwichtigheid van de transitie moet verantwoord worden aan de hand van de transitie-effecten en afspraken over compensatie. Lees [hier](#) meer over evenwichtigheid.

Opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten

Overzicht van de effecten per leeftijdscohort

Wat is de visie van sociale partners op de aanwending van het pensioenfondsvermogen en de omrekenmethode?

5. Evenwichtige transitie

Effecten transitie

Geef een overzicht van de transitie-effecten per leeftijdscohort.

Compensatie

Welke afspraken zijn er gemaakt over compensatie voor de effecten van de afschaffing van de doorsneesystematiek?

5. Evenwichtige transitie

Indien er wordt gecompenseerd, hoe is deze compensatie gefinancierd?

Evenwichtigheid

Onderbouw dat het geheel aan gemaakte keuzes leidt tot een evenwichtige transitie.

5. Evenwichtige transitie

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

6. Ondertekening

Het indienen van het transitieplan bij het pensioenfonds is een mijlpaal en de afsluiting van het arbeidsvoorwaardelijk overleg over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit houdt in dat het pensioenfonds met de uitvoering aan de slag kan.

Is het wijzigingstraject van de pensioenregeling afgerond?

Ondertekening

Naam

Naam

Functie

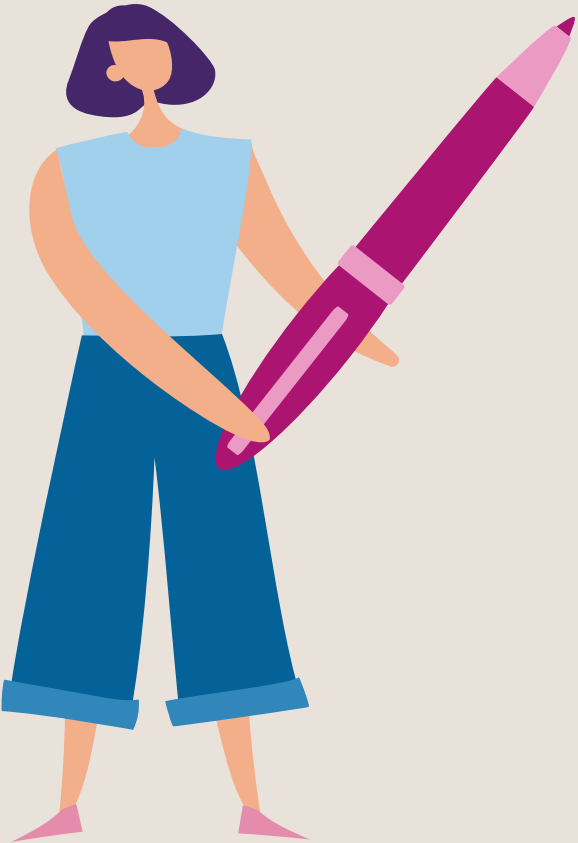
Functie

Datum

Datum

Handtekening

Handtekening

Bijlage 1 – Transitieplan WTP Koopvaardij

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 3 (Contractkeuze en inrichting pensioenregeling) van het Transitieplan WTP Koopvaardij.

1. Pensioenregeling

In onderstaande tabel worden de huidige pensioenregeling (2024) en de pensioenregeling, zoals beoogd per 1 januari 2026, samengevat weergegeven.

	Pensioenregeling 2024	Pensioenregeling 2026
Type pensioenregeling	Middelloodregeling met voorwaardelijke toeslagverlening (uitkeringsregeling)	Beschikbare premierregeling met doorbeleggen na pensionering (premierregeling)
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar	Eerste dag van de maand waarin AOW-datum wordt bereikt
Pensioenpremie	25,9% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise)	25,9% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise)
Verdeling pensioenpremie werkgever / werknemer	1/2 ^e werkgever, 1/2 ^e werknemer	1/2 ^e werkgever, 1/2 ^e werknemer
Pensioengevend salaris	Basisloon of basisgage vermeerderd met de tankerverhoging en de vakantietoeslag en indien van toepassing 15% overwerkforfait en 5% forfait aanvullende toeslagen	Basisloon of basisgage vermeerderd met de tankerverhoging en de vakantietoeslag en indien van toepassing 15% overwerkforfait en 5% forfait aanvullende toeslagen
Maximum pensioengevend salaris (niveau 2024)	€ 104.083	€ 104.083 (ongewijzigd)
Franchise (niveau 2024)	€ 16.709	€ 16.709 (ongewijzigd)
Opbouw ouderdomspensioen	Opbouwpercentage: 1,657% (2024)	Netto spaarpremie t.b.v. kapitaalopbouw circa 21,3%
Partnerpensioen	Percentage opbouw: 0,81027% (2024) Percentage risicodekking: 0,34962% (2024)	Overlijden voor pensioneren: 25% van het salaris (risicobasis), met eerbiedigende werking reeds opgebouwde aanspraken Uitloopdekking: maximaal 6 maanden Vrijwillige voortzetting: levenslang, mits kapitaal voldoende voor aankoop uitkering ouderdomspensioen ter grootte afkoopgrens Overlijden na pensioneren: aan te kopen uit beschikbaar kapitaal op pensioendatum

		(70% van ouderdomspensioen)
Wezenpensioen	18,2% van het ouderdomspensioen	Overlijden voor pensioneren: 40% van het partnerpensioen (risicobasis) Overlijden na pensioneren: 20% van het partnerpensioen (14% van het ouderdomspensioen) Het wezenpensioen keert o.b.v wet- en regelgeving standaard uit tot leeftijd 25 jaar, zondere verdere (scholings-)voorwaarden.
Toeslagverlening (indexatie)	Voorwaardelijk, maatstaf prijsindex	Ontwikkeling o.b.v. beleggingsresultaten en beleid pensioenfonds
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Meeverzekerd (vrijstelling pensioenopbouw)	Meeverzekerd (vrijstelling premie-inleg) Dekking partnerpensioen o.b.v. volledig salaris (naar rato van mate AO)

Ter nadere toelichting bij de inrichting van de pensioenregeling merken sociale partners Koopvaardij het volgende op (beknopte weergave):

Keuze pensioencontract

Sociale partners Koopvaardij hebben als contract binnen de Wet Toekomst Pensioenen gekozen voor de solidaire premieregeling (SPR). De hoofdreden hiertoe is de verzorgingsgedachte binnen de pensioenregeling. De mogelijkheden hiertoe binnen de solidaire premieregeling zijn groter dan binnen de flexibele premieregeling (FPR). Binnen de SPR zijn de individuele mogelijkheden wat betreft de inrichting van het beleggingsbeleid weliswaar beperkter. Uit het door het pensioenfonds gehouden risicopreferentie-onderzoek kwam echter naar voren dat de individuele kennis van werknemers met betrekking tot beleggen vaak relatief beperkt is. Om die reden heeft een individueel beleggingsbeleid, zoals van toepassing binnen de FPR, niet de voorkeur van sociale partners. Elders in dit transitieplan wordt de contractkeuze nader toegelicht.

Pensioenambitie

Sociale partners Koopvaardij hebben afspraken gemaakt over de hoogte van de premie, de pensioenambitie en de kans dat deze gehaald wordt. Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid en toetst de haalbaarheid van de door sociale partners geformuleerde

pensioenambitie, gegeven de premie en de risicohouding.

Uitgaande van de huidige pensioenregeling (FTK) en een 25-jarige deelnemer die start met pensioenopbouw is de ambitie onder de nieuwe pensioenregeling vastgesteld op een vervangingsratio van 53% van de gemiddelde pensioengrondslag. Deze ambitie moet met minimaal 60% kans gehaald worden. Uit de analyses blijkt dat aan deze doelstelling wordt voldaan (circa 70%).

Invaren opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenuitkeringen

Voorts hebben sociale partners het pensioenfonds verzocht de op de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenuitkeringen om te zetten (in te varen) naar het nieuwe pensioenstelsel. Belangrijke redenen hiertoe waren het 'onder één dak hebben' van al het pensioen en de voordelen die invaren biedt wat betreft het aanwenden van de aanwezige buffers van het pensioenfonds, hetgeen naar verwachting leidt tot hogere pensioenuitkomsten. Anderzijds zou niet invaren leiden tot hogere uitvoeringskosten, doordat er dan twee pensioensystemen uitgevoerd moeten worden. Elders in dit transitieplan wordt het verzoek tot invaren, alsmede de impact hiervan op het verwacht pensioen, nader toegelicht.

Compensatie afschaffing doorsneesystematiek

Als gevolg van de overgang naar de nieuwe regeling waarin sprake is van leeftijdsafhankelijke pensioenopbouw wordt een deel van de actieve deelnemers van het pensioenfonds geconfronteerd met een achteruitgang in toekomstige pensioenopbouw. Sociale partners Koopvaardij hebben het pensioenfonds gevraagd om een deel van het op de transitiedatum aanwezig collectief pensioenvermogen aan te wenden voor de financiering van compensatie voor deze 'afschaffing doorsneesystematiek'. Hier is door het pensioenfonds gehoor aan gegeven. Compensatie vindt op de transitiedatum eenmalig plaats op basis van een compensatiestaffel. Elders in dit transitieplan wordt deze staffel, alsmede de impact hiervan op het verwacht pensioen, nader uitgewerkt.

2. Ondertekening transitieplan

Mevr. Sascha Meijer, voorzitter Nautilus International

Dhr. Cees Horvers, voorzitter Vereniging van Werkgevers in de Handelsvaart

Dhr. Erwin Meijnders, voorzitter Vereniging Sociaal Maritiem Werkgeversverbond

Bijlage 2 – Transitieplan WTP Koopvaardij

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 4 (Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming) van het Transitieplan WTP Koopvaardij.

1. Doelstellingen transitie en vermogenstoedeling bij invaren

Ten aanzien van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel hebben sociale partners Koopvaardij een viertal doelstellingen geformuleerd, met bijbehorende prioriteit.

Doelstelling 1: Het op niveau houden (nominaal) van reeds ingegane en verwachte toekomstige uitkeringen

Sociale partners achten het wenselijk dat als gevolg van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel de op het moment van transitie verwachte toekomstige uitkeringen enerzijds en de reeds ingegane uitkeringen anderzijds op niveau blijven. Uitgaande van een door het pensioenfondsbestuur gekozen projectierendement in de uitkeringsfase gelijk aan de risicovrije rente (DNB rentetermijnstructuur) en van uit het collectief pensioenvermogen verplicht te vormen buffers (operationele reserve en minimaal vereist eigen vermogen) wordt deze doelstelling bereikt bij een dekkingsgraad op het invaarmoment van tenminste 102%.

Doelstelling 2: Compensatie actieve deelnemers voor nadelige gevolgen afschaffing doorsneesystematiek

Als gevolg van het afschaffen van de doorsneesystematiek wordt een deel van de actieve deelnemers geconfronteerd met een achteruitgang in pensioenopbouw. Sociale partners vinden het belangrijk dat deze groep gecompenseerd wordt voor deze nadelige gevolgen. Ten behoeve van de financiering van deze compensatie hebben sociale partners Koopvaardij het pensioenfonds gevraagd een deel van het collectief pensioenvermogen ter beschikking te stellen voor een adequate compensatie. Het bestuur van het pensioenfonds heeft zich hiertoe bereid verklaard. Uit de berekeningen (zie verderop in het transitieplan) blijkt dat bij het beschikbaar stellen van een bedrag van (maximaal) 2%-punt dekkingsgraad de doelstelling van sociale partners voor het compenseren van de nadelige gevolgen van afschaffing doorsneesystematiek voldoende bereikt wordt. De dekkingsgraad bij invaren dient, om doelstelling 2 (en doelstelling 1) te bereiken, derhalve minimaal 104% te zijn.

Doelstelling 3: Het beschermen van ingegane uitkeringen tegen neerwaartse schokken

In het nieuwe stelsel is sprake van doorbeleggen van reeds ingegane uitkeringen. Als gevolg van rendementen kunnen uitkeringen jaarlijks toenemen (positief rendement) of afnemen (negatief rendement). Om uitkeringen te beschermen tegen een afname houdt het pensioenfonds onder andere een solidariteitsreserve aan. Deze solidariteitsreserve wordt enerzijds gevuld uit het collectief pensioenvermogen op de transitiedatum (eenmalige vulling) en vervolgens jaarlijks (structureel) uit het behaalde overrendement (10% van het positieve overrendement). Sociale partners Koopvaardij achten de werking van de solidariteitsreserve belangrijk, ook op korte termijn. Om die reden wordt op het transitiemoment, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad, een deel van het collectief vermogen aangewend voor een initiële vulling van de solidariteitsreserve (maximaal 7,5%-punt dekkingsgraad).

Doelstelling 4: Het verhogen van de verwachte pensioenuitkeringen middels aanwending van het dekkingsgraadoverschot bij invaren

Tenslotte wordt het wenselijk geacht om een deel van het op de transitiedatum beschikbaar collectief pensioenvermogen aan te wenden ter directe verhoging van de individuele pensioenkapitalen, zodat alle op het transitiemoment aanwezige deelnemers in het pensioenfonds direct profiteren van het dekkingsgraadoverschot (gedeelte resterend na doelstelling 1, 2 en 3). Deze eenmalige verhoging kan worden gezien in het licht van in het verleden niet toegekende verhogingen (toeslagen).

Op basis van bovengenoemde doelstellingen zijn sociale partners Koopvaardij en het pensioenfondsbestuur gekomen tot een zogenaamde ‘invaartabel’, waarin is vastgelegd hoe, bij ieder niveau van de dekkingsgraad, het collectief pensioenvermogen wordt verdeeld over de 4 geformuleerde doelstellingen. De percentages betreffen percentages van de technische voorziening op het moment van invaren c.q. procentpunten dekkingsgraad. Voor hogere dekkingsgraden dan 120% geldt dat het meerdere ten opzichte van een dekkingsgraad van 120% wordt aangewend ten gunste van de persoonlijke pensioenvermogens (‘invaren’), aangezien de andere doelstellingen dan reeds volledig behaald zijn.

Tabel 1: Invaartabel

Dekkingsgraad	MVEV/OR (verplicht)	Compensatie (actieven)	Solidariteitsreserve (gepensioneerden)	Invaren (alle deelnemers)
106%	2%	2%	2%	0%
107%	2%	2%	3%	0%
108%	2%	2%	3%	1%
109%	2%	2%	3%	2%
110%	2%	2%	4%	2%
111%	2%	2%	4%	3%
112%	2%	2%	5%	3%
113%	2%	2%	5%	4%
114%	2%	2%	5%	5%
115%	2%	2%	5,5%	5,5%
116%	2%	2%	6%	6%
117%	2%	2%	6,5%	6,5%
118%	2%	2%	7%	7%
119%	2%	2%	7,5%	7,5%
120%	2%	2%	7,5%	8,5%

2. Kwantitatieve maatstaven ten behoeve van beoordeling van het behalen van de doelstellingen

Om te beoordelen of, en in hoeverre, de geformuleerde doelstellingen behaald worden, zijn kwantitatieve maatstaven gedefinieerd. Hieronder wordt, per geformuleerde doelstelling, inzicht gegeven in de mate waarin de door sociale partners Koopvaardij geformuleerde doelstellingen worden gerealiseerd en wordt de evenwichtigsbeoordeling door sociale partners besproken.

Ad doelstelling 1: Het op niveau houden (nominaal) van reeds ingegane en verwachte toekomstige uitkeringen

Zoals hiervoor aangegeven, dient om doelstelling 1 te bereiken, de dekkingsgraad van het pensioenfonds op het invaarmoment tenminste gelijk te zijn aan 102% (aannemend dat de operationele reserve en het minimaal vereist eigen vermogen, de wettelijk voorgeschreven buffers, gelijk zijn aan 2% van de TV op het invaarmoment).

De kwantitatieve maatstaf is derhalve de dekkingsgraad van het pensioenfonds op het invaarmoment, met een ondergrens van 102%. Hoewel op dit moment logischerwijs niet bekend is wat de dekkingsgraad op het invaarmoment zal zijn, achten sociale partners Koopvaardij het, gezien het huidige niveau van de dekkingsgraad (119,7% per eind oktober 2024) niet waarschijnlijk dat de dekkingsgraad onder dit niveau zal komen. Indien de dekkingsgraad wel onder dit niveau zakt, zou dat betekenen dat de opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenuitkeringen op het moment van transitie gekort moeten worden. Dat is voor sociale partners Koopvaardij niet acceptabel.

Met het bestuur van het pensioenfonds is afgesproken de dekkingsgraadontwikkeling nauwlettend in de gaten te houden. Mocht op enig moment voorafgaand aan de transitiedatum de dekkingsgraad in korte termijn sterk afnemen en/of richting deze kritieke grens bewegen, dan treden sociale partners Koopvaardij en het pensioenfondsbestuur tijdig met elkaar in overleg om de consequenties van deze dekkingsgraadafname voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te bezien. Een uitstel van de transitie behoort in het uiterste geval tot de mogelijkheden.

Doelstelling 2: Compensatie actieve deelnemers voor nadelige gevolgen afschaffing doorsneesystematiek

In de huidige pensioenregeling betalen alle deelnemers eenzelfde premiepercentage en bouwen alle deelnemers pensioen op middels hetzelfde opbouwpercentage. Doordat de waarde van de pensioenopbouw van jonge deelnemers lager is dan de waarde van de pensioenopbouw van oude deelnemers, vindt er subsidiëring plaats van jonge deelnemers naar oude deelnemers. Dit noemen we de doorsneesystematiek.

In de nieuwe pensioenregeling blijven alle deelnemers eenzelfde premiepercentage betalen, maar komt deze premie volledig ten gunste aan het eigen pensioenkapitaal. Er vindt in de nieuwe regeling geen subsidiëring van jonge deelnemers naar oude deelnemers meer plaats. De doorsneesystematiek wordt afgeschaft.

Als gevolg hiervan wordt door de oudere deelnemers minder pensioen opgebouwd. Zij missen het voordeel van subsidiëring op latere leeftijd. Sociale partners vinden het belangrijk dat deelnemers hiervoor gecompenseerd worden, zodat zij geen nadeel ondervinden van de afschaffing van de doorsneesystematiek.

Sociale partners hebben het pensioenfondsbestuur gevraagd hier bij invaren, vanuit het aanwezig collectief pensioenvermogen, gelden voor ter beschikking te stellen. Het pensioenfondsbestuur heeft gehoor gegeven aan dit verzoek, waarbij het voor compensatie afschaffing doorsnee- Transitieplan WTP Koopvaardij (december 2024)

systematiek beschikbaar gestelde vermogen gelijk is aan 2%-punt van de dekkingsgraad bij invaren (bij dekkingsgraden hoger dan 104%).

Vervangingsratio

Om de geformuleerde doelstelling te toetsen wordt gekeken naar de verwachte pensioenuitkering als percentage van de gemiddelde pensioengrondslag. Dit noemen we de vervangingsratio. De vervangingsratio voor de toekomstige pensioenopbouw in de huidige regeling wordt vergeleken met de vervangingsratio voor de toekomstige pensioenopbouw in de nieuwe regeling. Indien de ratio ‘nieuw versus huidig’ groter is dan 100%, is er sprake van vooruitgang. De verwachte pensioenuitkering in de nieuwe regeling is dan hoger dan de verwachte pensioenuitkering in de huidige regeling. Indien de ratio ‘nieuw versus huidig’ kleiner is dan 100%, is er sprake van achteruitgang.

In navolgende twee tabellen is een vergelijking opgenomen van de vervangingsratio’s van actieve deelnemers, wanneer er géén sprake zou zijn van compensatie (tabel 2) en wanneer er wél sprake zou zijn van compensatie (tabel 3). Dit is gedaan op basis van een groot aantal verschillende economische scenario’s. De tabellen laten de uitkomsten zien voor een ‘slecht weer’ scenario (dat wil zeggen: 5% van de uitkomsten geeft een lager resultaat dan deze uitkomst, 95% van de uitkomsten geeft een hoger resultaat dan deze uitkomst), een gemiddeld verwacht scenario (‘mediaan’: 50% van de uitkomsten geeft een lager resultaat dan deze uitkomst, 50% van de uitkomsten geeft een hoger resultaat dan deze uitkomst) en een ‘goed weer’ scenario (dat wil zeggen: 5% van de uitkomsten geeft een hoger resultaat dan deze uitkomst, 95% van de resultaten geeft een lager resultaat dan deze uitkomst).

Tabel 2: vergelijking huidige regeling en nieuwe regeling (pensioenuitkomsten) – zonder compensatie

Leeftijd	Huidig Contact			Nieuwe Contact			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
25	37.2%	48.0%	56.8%	36.6%	73.1%	161.2%	98%	152%	284%
30	33.3%	42.4%	50.2%	32.2%	58.7%	111.9%	97%	139%	223%
35	29.1%	36.5%	43.5%	28.2%	46.8%	78.9%	97%	128%	181%
40	24.8%	30.8%	36.8%	24.1%	36.7%	56.2%	97%	119%	153%
45	20.4%	25.2%	30.2%	19.8%	28.3%	40.0%	97%	112%	133%
50	16.2%	19.8%	23.6%	15.4%	21.1%	28.4%	95%	107%	120%
55	12.0%	14.4%	17.1%	11.3%	14.6%	18.6%	94%	101%	108%
60	7.2%	8.5%	10.1%	6.8%	8.3%	10.1%	94%	98%	100%
65	2.4%	2.6%	2.9%	1.9%	2.2%	2.4%	82%	82%	83%

Uit de tabel 2 blijkt dat, indien er niet wordt gecompenseerd, in een gemiddeld economisch scenario (mediaan) deelnemers van 60 jaar en ouder in de nieuwe regeling minder pensioen gaan opbouwen: de ratio ‘nieuw versus huidig’ is, in een mediaan scenario, voor deze leeftijden kleiner dan 100%.

Als het economisch tegen zit (‘slecht weer’) geldt dit zelfs voor alle deelnemers. Als het economisch mee zit (‘goed weer’) bouwen alleen deelnemers van 65 jaar en ouder in de toekomst minder pensioen op dan in de huidige regeling.

Tabel 3: vergelijking huidige regeling en nieuwe regeling (pensioenuitkomsten) – met compensatie

Leeftijd	Huidig Contact			Nieuwe Contact			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
25	37.2%	48.0%	56.8%	36.6%	73.1%	161.2%	98%	152%	284%
30	33.3%	42.4%	50.2%	32.2%	58.7%	111.9%	97%	139%	223%
35	29.1%	36.5%	43.5%	28.6%	47.7%	81.0%	98%	131%	186%
40	24.8%	30.8%	36.8%	25.7%	40.3%	63.4%	104%	131%	172%
45	20.4%	25.2%	30.2%	22.3%	32.9%	47.6%	109%	130%	158%
50	16.2%	19.8%	23.6%	18.4%	25.8%	35.4%	114%	130%	150%
55	12.0%	14.4%	17.1%	14.2%	18.6%	24.0%	119%	129%	140%
60	7.2%	8.5%	10.1%	9.0%	11.0%	13.3%	125%	130%	132%
65	2.4%	2.6%	2.9%	2.7%	3.0%	3.3%	114%	114%	113%

Indien er gecompenseerd wordt op basis van de compensatiestaffel (zie verderop; de totale compensatielasten bedragen 2%-punt dekkingsgraad) wordt er in alle situaties, voor alle deelnemers van 34 jaar en ouder in de toekomst meer pensioen opgebouwd in de nieuwe regeling dan in de huidige regeling. Dit zowel indien er sprake is van ‘slecht weer’, als indien er sprake is van ‘mediaan’ als indien er sprake is van ‘goed weer’. In alle situaties is de ratio ‘nieuw versus huidig’ groter dan 100%. Alleen voor deelnemers van 35 jaar en jonger is de ratio ‘nieuw versus huidig’, in een ‘slecht weer’ scenario, lager dan 100%. In een mediaan scenario en in een ‘goed weer’ scenario is hun ratio ‘nieuw versus huidig’ echter ruim boven de 100% en bouwen zij dus fors meer pensioen op dan in de huidige regeling.

Sociale partners merken volledigheidshalve op dat in bovenstaande vergelijking nog geen rekening is gehouden met de voordelen van het invaren van opgebouwde pensioenaanspraken. Er is louter gekeken naar toekomstige pensioenopbouw. Dit is gedaan omdat de compensatie alleen gerelateerd is aan (de achteruitgang in) toekomstige pensioenopbouw.

Op basis hiervan concluderen sociale partners dat bij het door het pensioenfonds beschikbaar gestelde vermogen van 2%-punt dekkingsgraad de door sociale partners geformuleerde doelstelling van compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek in voldoende mate wordt bereikt.

Netto profijt

Of de doelstelling van compensatie afschaffing doorsneesystematiek in voldoende mate bereikt wordt, is ook beoordeeld vanuit een ‘netto profijt’ principe. Bij ‘netto profijt’ wordt niet gekeken naar het verwachte pensioen zoals een deelnemer dat naar verwachting ontvangt, maar wordt gekeken naar de waarde van de te ontvangen uitkeringen minus de waarde van de ingelegde premies, in zowel de huidige als de nieuwe regeling. Er wordt daarmee een vergelijking gemaakt tussen de waarde toevoegingen in beide regelingen. Netto profijt is een maatstaf waarmee inzicht wordt verkregen of er in de nieuwe regeling sprake is van meer of minder herverdeling van gelden dan in de huidige regeling.

In geval van een doorsneepremie betalen jongeren en ouderen evenveel premie en bouwen zij hetzelfde pensioen op. De waarde van het pensioen is voor een oudere deelnemer echter hoger dan voor een jongere deelnemer. Er vindt herverdeling van gelden (premies) plaats van jong naar oud. Het netto profijt van de jongere deelnemer is negatief, het netto profijt van de oudere deelnemer is positief.

In de nieuwe regeling komt de premie in het individuele kapitaal terecht. Er is geen sprake van subsidiëring meer. Vergelijken we de nieuwe regeling met de huidige regeling, dan is er door afschaffing van de doorsneesystematiek sprake van een ‘positieve verandering netto profijt’ voor jonge actieve deelnemers en van een ‘negatieve verandering netto profijt’ voor oude actieve deelnemers. Immers, de subsidiëring zoals we die in de huidige regeling kennen, komt te vervallen.

Dit is in het voordeel van jonge actieve deelnemers en in het nadeel van oude actieve deelnemers.

Doordat de compensatie afschaffing doorsneesystematiek gefinancierd wordt uit het collectief vermogen (2%-punt dekkingsgraad) vindt er ten behoeve van de financiering ook een herverdeling van gelden plaats: van het collectief naar de groep actieven die voor compensatie in aanmerking komen (34 jaar en ouder; zie compensatiestaffel).

In de grafiek (Grafiek 4) hieronder is middels de licht blauwe lijn getoond wat de verandering van netto profijt ('delta netto profijt') is indien van de huidige regeling wordt overgegaan op de nieuwe regeling. Voor actieven is de verandering in netto profijt ('delta netto profijt') negatief, doordat enerzijds de doorsneesystematiek wordt afgeschaft en anderzijds de aanwezige buffers direct vrijvallen ten gunste van alle deelnemers in plaats van in de toekomst worden aangewend voor indexatie van met name de huidige jongeren. Voor gepensioneerden is de verandering in netto profijt positief, omdat zij direct profiteren van het vrijvallen van de buffers.

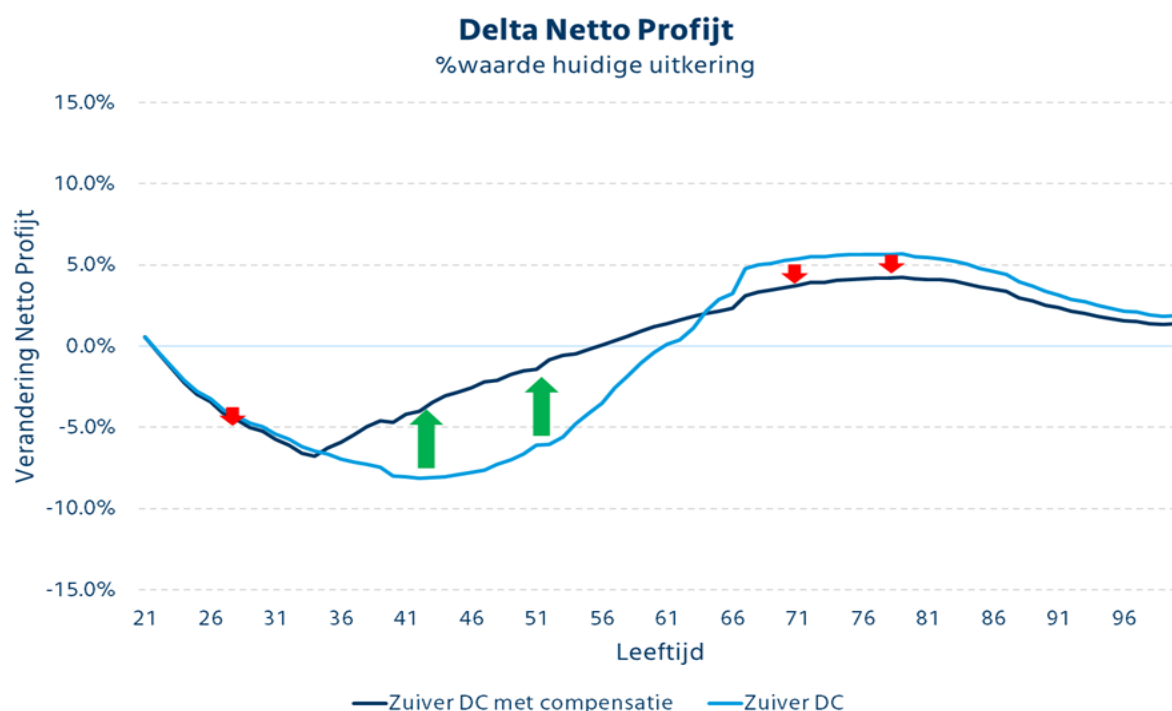
Indien rekening wordt gehouden met compensatie afschaffing doorsneesystematiek (de donkere lijn in de grafiek) neemt het negatieve 'delta netto profijt' van actieven af (wordt minder negatief) en neemt het positieve 'delta netto profijt' van gepensioneerden eveneens af (wordt minder positief). Er is daarmee als gevolg van de compensatie afschaffing doorsneesystematiek, waarbij compensatie gefinancierd wordt vanuit collectief vermogen, op totaalniveau minder sprake van herverdeling van gelden bij overgang van de huidige naar de nieuwe regeling dan wanneer er geen sprake zou zijn van compensatie afschaffing doorsneesystematiek. Om die reden wordt de financiering van compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek vanuit fondsvermogen door sociale partners Koopvaardij evenwichtig geacht.

Sociale partners Koopvaardij hebben geen grenswaarde gekoppeld aan deze verandering netto profijt als gevolg van compensatie afschaffing doorsneesystematiek. Het feit dat de compensatie leidt tot een evenwichtigere verdeling van de gelden is voor sociale partners leidend. Voor de transitie-effecten als geheel dienen sociale partners wel grenswaardes te definiëren en de doelstellingen aan deze waardes te toetsen. Dat komt verderop in dit transitieplan ter sprake.

Samenvattend

Samenvattend concluderen sociale partners dat, bij een invaardekkingsgraad van tenminste 104%, de doelstelling met betrekking tot de compensatie afschaffing doorsneesystematiek op basis van de kwantitatieve maatstaf 'vervangingsratio' in alle situaties en voor alle deelnemers leidt tot een hogere verwachte toekomstige pensioenopbouw. Daarnaast geldt dat, bij financiering van de compensatie vanuit collectief pensioenvermogen, de verandering in netto profijt als gevolg van de gehele pensioentransitie wordt gedompt, wat betekent dat de herverdelende werking van gelden wordt gemitigeerd.

Grafiek 4: Verandering in netto profijt als gevolg van compensatie

Compensatiestaffel

In tabel 5 is de overeengekomen compensatiestaffel opgenomen. Om uitvoeringstechnische redenen is besloten om de compensatie bij invaren direct toe te kennen en geen gebruik te maken van een compensatiedepot, van waaruit jaarlijks een gedeelte van de compensatie wordt toegekend. Hoewel een directe toekenning zou kunnen leiden tot een vorm van overcompensatie indien een deelnemer op korte termijn na invaren de sector c.q. het pensioenfonds verlaat, heeft de administratieve eenvoud van directe toekenning toch de voorkeur van sociale partners en pensioenfonds. De compensatiestaffel is vastgesteld op basis van een deterministische aanpak van de actuariële adviseur van het pensioenfonds (Mercer).

De compensatie wordt vanuit fondsvermogen gefinancierd. Op basis van prognoseberekeningen is, de compensatiestaffel volgend, de compensatielast vastgesteld op (afgerond) 2%-punt dekkingsgraad. Op het transitiemoment vindt de exacte vaststelling van het percentage plaats. Reden hiertoe is dat de compensatielast afhankelijk is van de pensioengrondslagen van deelnemers en niet van de hoogte van de pensioenvoorziening of dekkingsgraad van het fonds. De compensatiestaffel kan op dat moment herijkt worden, indien blijkt dat op basis van veranderde marktomstandigheden deze niet meer passend is. In dat geval vindt afstemming plaats met sociale partners.

Tabel 5: Compensatiestaffel (percentage pensioengrondslag op moment van invaren)

Leeftijd	Compensatie	Leeftijd	Compensatie	Leeftijd	Compensatie
18	0,00%	35	6,19%	52	49,91%
19	0,00%	36	11,25%	53	49,48%
20	0,00%	37	16,05%	54	48,44%
21	0,00%	38	20,56%	55	47,02%
22	0,00%	39	24,79%	56	45,21%
23	0,00%	40	28,72%	57	43,16%
24	0,00%	41	32,35%	58	40,55%
25	0,00%	42	35,65%	59	37,56%
26	0,00%	43	38,64%	60	34,29%
27	0,00%	44	41,29%	61	30,51%
28	0,00%	45	43,60%	62	26,35%
29	0,00%	46	45,83%	63	21,88%
30	0,00%	47	47,43%	64	16,95%
31	0,00%	48	48,67%	65	11,69%
32	0,00%	49	49,54%	66	6,02%
33	0,00%	50	50,04%		
34	0,87%	51	50,17%		

Ad doelstelling 3: Het beschermen van ingegane uitkeringen tegen neerwaartse schokken

In de nieuwe pensioenregeling bewegen ingegane uitkeringen mee met de beleggingsresultaten die het pensioenfonds jaarlijks behaalt (collectieve uitkeringsfase). Als er positief overrendement is, gaan de uitkeringen omhoog. Als er negatief overrendement is, gaan de uitkeringen omlaag. Om tegen het risico van een lagere uitkering te beschermen, houdt het pensioenfonds een solidariteitsreserve aan. Dit is een buffer waarop in geval van een afname van de uitkering een beroep kan worden gedaan, om te zorgen dat er geen of een beperkte verlaging hoeft plaats te vinden.

Deze buffer dient gefinancierd te worden. Hier zijn vanuit wetgeving drie mogelijkheden toe:

- Mogelijkheid 1: Eenmalig vullen van de reserve vanuit de dekkingsgraad van het pensioenfonds bij overgang naar de nieuwe regeling
- Mogelijkheid 2: Jaarlijks vullen vanuit de premie van actieve deelnemers
- Mogelijkheid 3: Jaarlijks vullen door afroaming van positief overrendement van deelnemers

Het pensioenfondsbestuur heeft besloten om, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad bij invaren een percentage van de dekkingsgraad ter beschikking te stellen om de solidariteitsreserve initieel te vullen (mogelijkheid 1): bij een dekkingsgraad van 106% bedraagt de vulling 2%-punt dekkingsgraad, wat oploopt tot 7,5%-punt bij een dekkingsgraad van 119%. Zie hiervoor ook de eerder getoonde invaartabel.

Omdat er in geval van vullen uit premie naar het oordeel van sociale partners sprake is van een (te) grote verschuiving van gelden van actieve deelnemers naar gepensioneerden (herverdeling), alsmede doordat het aantal actieve deelnemers binnen het pensioenfonds (ca. 5.000) veel kleiner is dan het aantal gepensioneerden (ca. 28.000), is besloten geen gebruik te maken van mogelijkheid 2. Deze mogelijkheid wordt als onevenwichtig beschouwd.

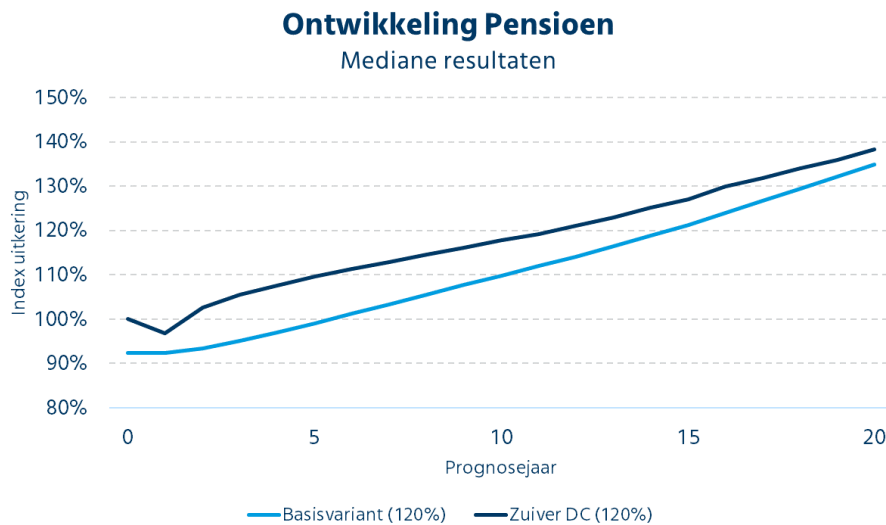
Omdat bij alleen een initiële vulling van de solidariteitsreserve (mogelijkheid 1) de solidariteitsreserve op korte termijn leeg raakt en dus niet op lange termijn effectief en doeltreffend kan worden ingezet, is door het pensioenfondsbestuur besloten ook gebruik te maken van mogelijkheid 3: wanneer er sprake is van een positief overrendement, dragen alle deelnemers (actieven, gewezen deelnemers, gepensioneerden) 10% van de positieve overrendement af aan de reserve. Hiermee wordt geborgd dat de solidariteitsreserve ook op lange termijn voldoende middelen bevat om effectief te kunnen zijn. Bedraagt de solidariteitsreserve op enig moment 5% of meer van het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens, dan stopt het vullen uit overrendement. Bedraagt de solidariteitsreserve op enig moment 7,5% of meer van het totaal aan persoonlijke pensioenvermogens, dan wordt het meerdere verdeeld over alle deelnemers (naar rato van hun aanwezig kapitaal). Hiermee wordt bereikt dat er enerzijds geen onnodig beroep op de deelnemers wordt gedaan om een gedeelte van hun overrendement af te dragen, anderzijds dat de solidariteitsreserve niet onnodig groot raakt wat ten koste gaat van het individueel pensioen.

Doelstellingen solidariteitsreserve

Sociale partners wensen de solidariteitsreserve in te zetten ter voorkoming of ter beperking van een afname van de ingegane uitkering. Dit kan zijn een afname als gevolg van een negatief overrendement, maar ook als gevolg van toename van de levensverwachting op collectief niveau (macro langlevens risico) of wanneer een individuele deelnemer ouder wordt dan op basis van zijn of haar levensverwachting ingeschat (micro langlevens risico). Indien de levensverwachting op collectief niveau toeneemt, betekent dit dat uitkeringen langer dienen plaats te vinden. Uitgaande van eenzelfde kapitaal leidt dit tot een afname van de jaarlijkse uitkering. Dat is onwenselijk. Hetzelfde geldt voor het risico dat een individuele deelnemer ouder wordt dan op basis van zijn of haar levensverwachting ingeschat. De effecten van dit micro langlevens risico zijn echter beperkt, omdat er ook deelnemers zijn die juist minder oud worden dan de verwachte leeftijd. Indien het positief overrendement in enig jaar afdoende is om een daling van de uitkering als gevolg van toename levensverwachting in dat jaar op te vangen, wordt er geen beroep gedaan op de solidariteitsreserve (saldering). De solidariteitsreserve vult de uitkeringen aan tot het niveau van het voorgaande jaar (behoud nominale uitkering). Bescherming tegen inflatie is geen doelstelling van de solidariteitsreserve. Opgemerkt wordt dat het pensioenfondsbestuur heeft gekozen om in de eerste jaren van de opbouwfase de 'leenrestrictie' op te heffen. Hierdoor kunnen jonge deelnemers meer dan 100% van hun pensioenkapitaal beleggen in zakelijke waarden. Het risico bestaat dan echter dat, in extreme situaties, het pensioenkapitaal negatief kan worden. Indien daar sprake van is, wordt de solidariteitsreserve ook aangewend om het kapitaal aan te vullen (wettelijk vereiste). De kans op een dergelijk scenario wordt echter zeer beperkt geschat.

Doordat de solidariteitsreserve gevuld moet worden (mogelijkheid 1 en mogelijkheid 3) gaat dit in eerste instantie ten koste van (de hoogte van) het individueel pensioen van de deelnemer. Echter, de solidariteitsreserve voorkomt dat uitkeringen verlaagd moeten worden. Het is van belang een goede balans te vinden tussen de kostprijs voor bescherming enerzijds en de mate van bescherming anderzijds. Dit komt in de volgende twee grafieken (grafiek 6 en grafiek 7) duidelijk naar voren.

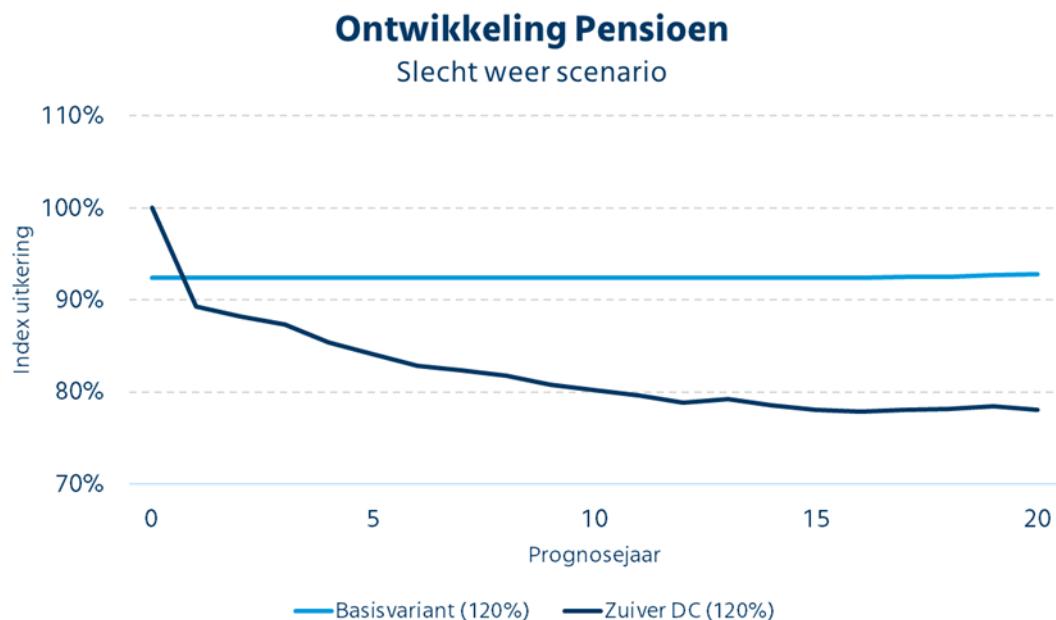
Grafiek 6: Ontwikkeling uitkering in verwacht economisch scenario

Uit grafiek 6 (mediaan scenario) volgt dat indien er gebruik wordt gemaakt van een solidariteitsreserve de uitkering bij aanvang lager ligt dan wanneer er geen gebruik wordt gemaakt van een solidariteitsreserve. Dit is de 'kostprijs' van het vullen van de reserve. Daarna ontwikkelen de uitkeringen zich, in een verwacht economisch scenario, min of meer gelijk.

Uit grafiek 7 (slecht weer scenario) volgt echter dat in een economisch scenario waarin het tegen zit ('slecht weer') de solidariteitsreserve ruime bescherming biedt tegen daling van de uitkering bij negatieve beleggingsresultaten. In plaats van dat de uitkering afneemt, blijft deze op niveau. Dit is de 'winst' van het werken met een solidariteitsreserve.

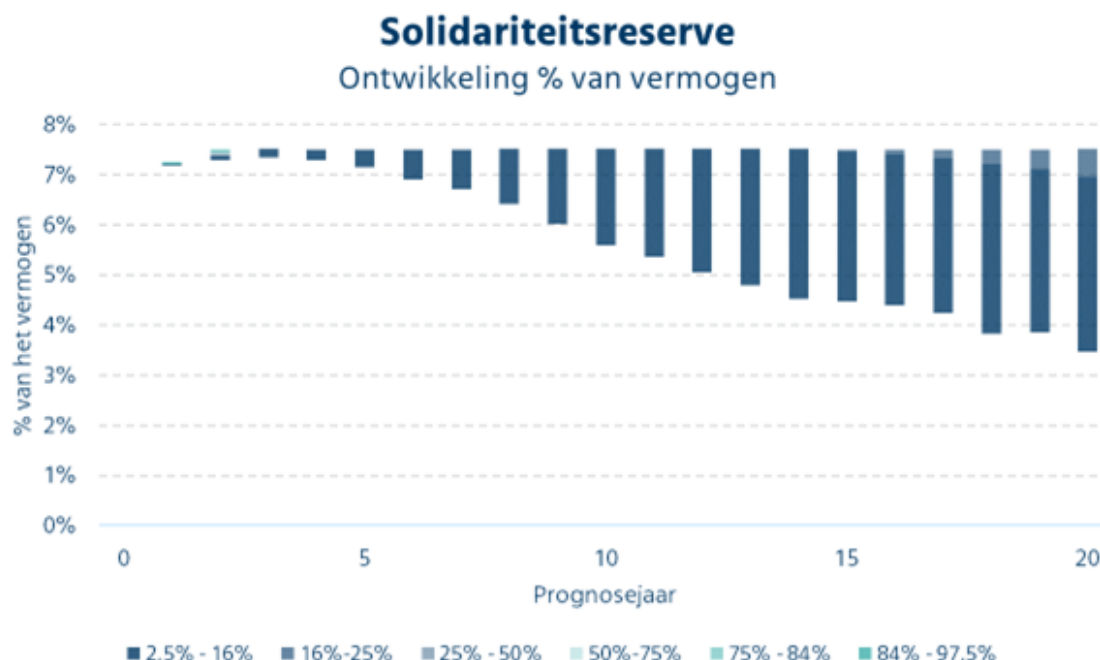
Grafiek 7: Ontwikkeling uitkering in 'slecht weer' economisch scenario

Naast een 'kosten en baten' analyse van de hoogte van de pensioenuitkeringen is het van belang om na te gaan of er enerzijds geen sprake is van (onnodige) 'oppotting' van gelden in de solidariteitsreserve en anderzijds geen sprake van een (te) groot risico dat de reserve op termijn geen middelen meer bevat om bescherming te kunnen bieden. De verwachte ontwikkeling door de tijd

heen van de solidariteitsreserve is weergegeven in grafiek 8. Hieruit blijkt dat, naar verwachting, de reserve zich op langere termijn weliswaar iets afneemt, maar voldoende middelen blijft bevatten om effectief te kunnen zijn. De solidariteitsreserve raakt niet leeg; er zijn geen scenario's waarin de reserve geen middelen meer bevat om verlaging tegen te kunnen gaan.

Grafiek 8: Ontwikkeling solidariteitsreserve (bij initiële vulling van 7,5%-punt dekkingsgraad)

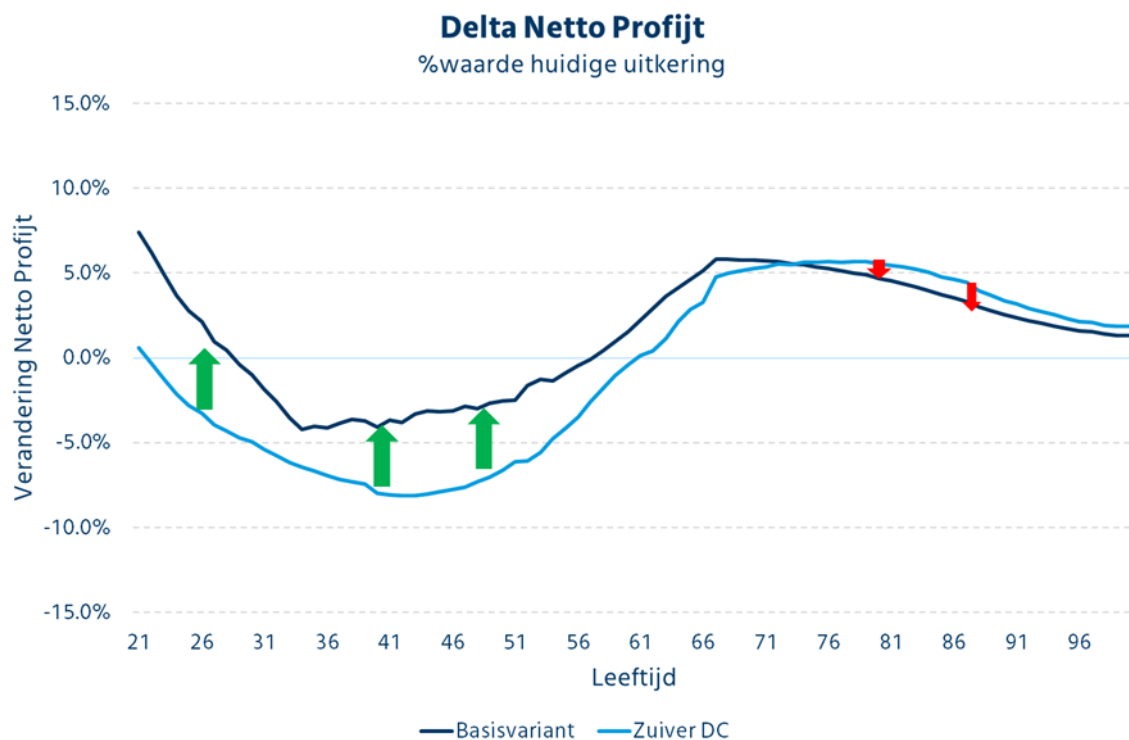
Tot slot is door sociale partners gekeken naar de kans dat er toch gekort moet worden, ondanks de inzet van de solidariteitsreserve. Uitgaande van het basisscenario (dekkingsgraad bij invaren 120%) bedraagt de kans op verlaging in enig jaar in de eerste 20 jaar gemiddeld 0,8%. Dat wordt door sociale partners als zeer laag ervaren.

Op basis van de maatstaven behoud van nominale uitkering in slecht weer, de omvang van de solidariteitsreserve en de kans op korting concluderen sociale partners dat het inzetten van de solidariteitsreserve een effectief middel is om verlaging van de pensioenuitkeringen tegen te gaan. Er is een goede balans tussen de kostprijs voor het vullen van de reserve en het bieden van bescherming. Er worden niet onnodig gelden opgepot en ook wordt er geen groot risico gelopen dat de reserve geen bescherming meer kan bieden. De door sociale partners geformuleerde doelstelling van het op niveau houden van toekomstige uitkeringen wordt hiermee in voldoende mate bereikt.

Netto profijt

Om te beoordelen of de doelstelling van het op niveau houden van uitkeringen in voldoende mate wordt bereikt en daarnaast als evenwichtig kan worden beschouwd, is ook hier gekeken naar de 'verandering in netto profijt' (grafiek 9).

Grafiek 9: Verandering in netto profijt als gevolg van inzet solidariteitsreserve

Uit bovenstaande grafiek volgt dat inzet van de solidariteitsreserve leidt tot een herverdeling van gelden van gepensioneerden naar actieven. De positieve ‘verandering netto profijt’ van gepensioneerden als gevolg van de (algehele) transitie naar de nieuwe regeling wordt als gevolg van de solidariteitsreserve iets lager, de negatieve ‘verandering netto profijt’ van actieven wordt als gevolg van de solidariteitsreserve minder negatief. Dit komt met name door de initiële vulling van de reserve bij invaren. Hierdoor profiteren gepensioneerden minder ‘direct’ van een hoger individueel vermogen (zij worden op een later moment wel beschermd vanuit de reserve). Voor actieven geldt dat zij, op de langere termijn, profiteren van de afoming van de reserve wanneer deze het maximum niveau heeft bereikt (ten opzichte van het scenario dat er geen reserve aanwezig is).

Net als bij doelstelling 2 (compensatie afschaffing doorsneesystematiek) hebben sociale partners Koopvaardij geen grenswaarde gekoppeld aan deze verandering netto profijt als gevolg van de solidariteitsreserve. Het feit dat de solidariteitsreserve leidt tot een evenwichtigere verdeling van de gelden is voor sociale partners leidend. Voor de transitie-effecten als geheel dienen sociale partners wel grenswaarden te definiëren en de doelstellingen aan deze waarden te toetsen. Dat komt verderop in dit transitieplan ter sprake.

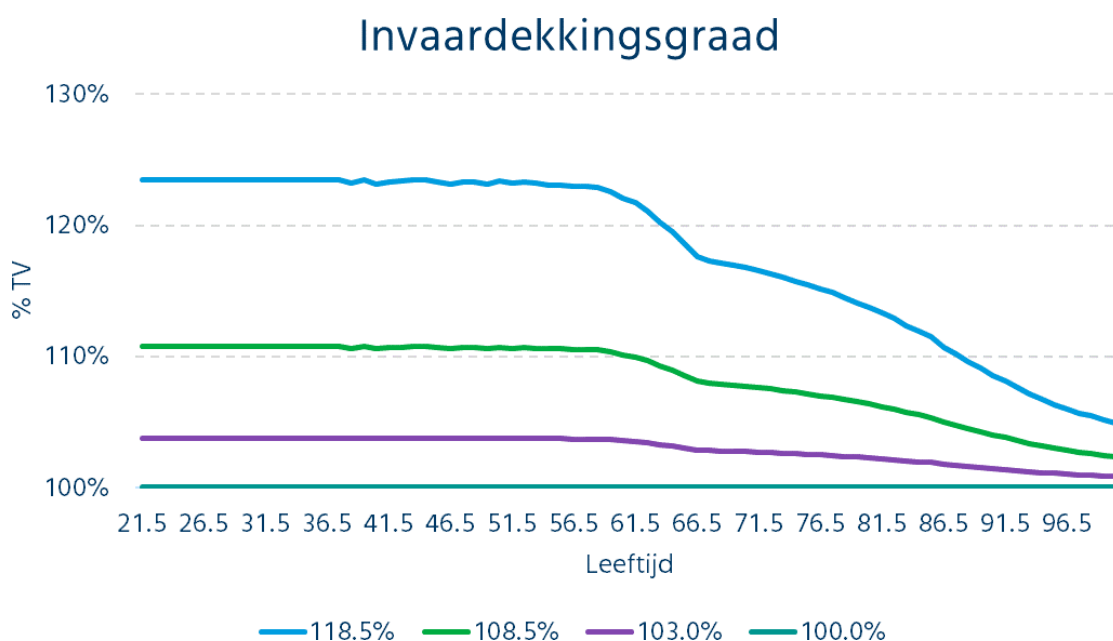
Samenvattend

Samenvattend concluderen sociale partners dat, bij een invaardekingsgraad van tenminste 106%, de doelstelling met betrekking tot het beschermen van ingegane uitkeringen middels de inzet van de solidariteitsreserve in voldoende mate kan worden bereikt (hoe hoger de dekingsgraad, hoe hoger de initiële vulling, hoe groter de bescherming op korte termijn). Daarnaast geldt dat, bij inzet van de solidariteitsreserve (incl. initiële vulling uit collectief fondsvermogen bij invaren), de verandering in netto profijt als gevolg van de gehele pensioentransitie wordt gedempt, wat betekent dat de herverdelende werking van gelden wordt gemitigeerd. Wanneer rekening wordt gehouden met een solidariteitsreserve is er minder sprake van herverdeling van gelden. Om die reden wordt het aanhouden van een solidariteitsreserve evenwichtig geacht.

Ad doelstelling 4: Het verhogen van de verwachte pensioenuitkeringen middels aanwending van het dekkingsgraadoverschot bij invaren

Zoals blijkt uit de eerder getoonde invaartabel, dient om doelstelling 4 te bereiken, de dekkingsgraad van het pensioenfonds bij invaren hoger te zijn dan 106% (kwantitatieve maatstaf). In dat geval wordt een deel van het dekkingsgraadoverschot aangewend om de individuele pensioenvermogens bij invaren (eenmalig) te verhogen. Het vermogen (zoals resterend na dotaties aan de andere doelstellingen) wordt verdeeld over de deelnemers door toepassing van de zogenoemde 'standaardmethode' bij invaren, waarin het surplus middels een fictieve 10-jaars indexatie wordt toegekend, rekening houdend met de levensverwachting van deelnemers. De werking van de standaardmethode is grafisch weergegeven in navolgende grafiek (grafiek 10). Hierbij wordt opgemerkt dat vermelde dekkingsgraden de 'netto' dekkingsgraden zijn, dus na dotatie van vermogen ten behoeve van de eerdere doelstellingen. Zo resteert bij een dekkingsgraad van 120%, na afdracht van 11,5%-punt aan verplichte en optionele buffers, 8,5%-punt ten behoeve van invaren (dekkingsgraad 108,5%, de groene lijn in de grafiek).

Grafiek 10: Verdeling vermogen bij invaren (standaardmethode)

Als gevolg van de standaardmethode is de toekenning aan ouderen lager dan die aan jongeren (ouderen hebben immers een kortere resterende levensverwachting). Omdat in tegenstelling tot de huidige regeling de aanwezig buffer direct wordt toegekend (in plaats van in de toekomst middels indexatie) is de 'verandering netto profijt' voor oudere deelnemers bij invaren positief en voor jongere deelnemers negatief. De toekenning zelf is echter voor jongere deelnemers hoger dan voor oudere deelnemers, zoals blijkt uit grafiek 10.

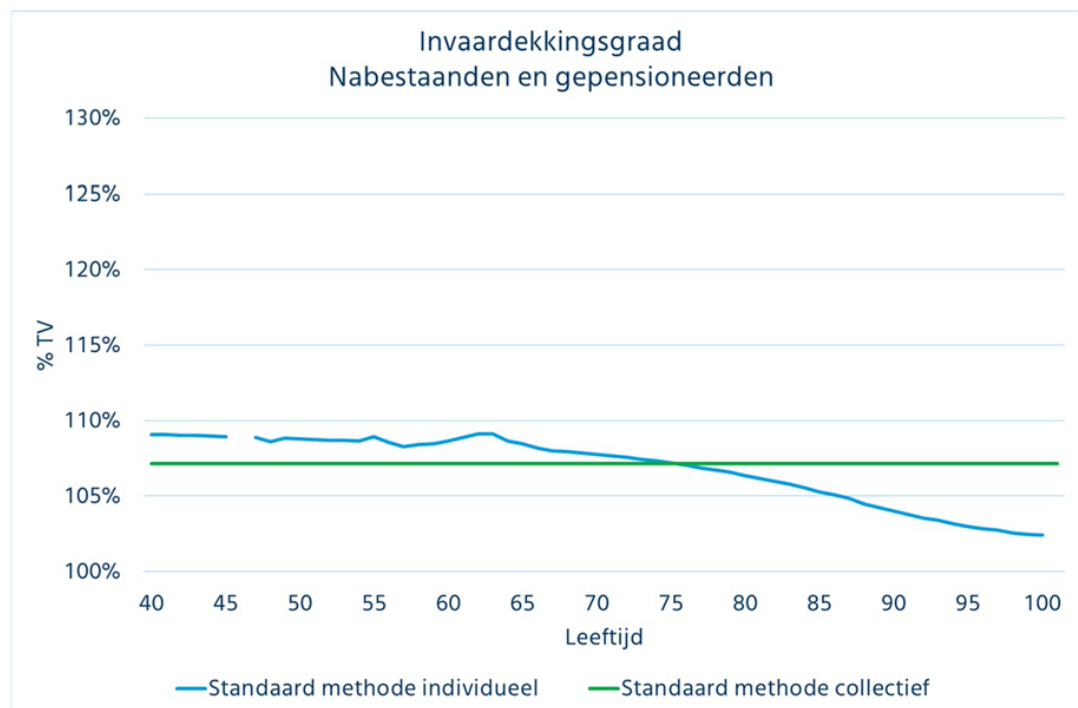
Net als bij doelstelling 2 (compensatie afschaffing doorsneesystematiek) en doelstelling 3 (bescherming ingegane uitkeringen door inzet solidariteitsreserve) hebben sociale partners Koopvaardij geen grenswaarde gekoppeld aan deze verandering netto profijt als gevolg van het invaren. Het feit dat invaren leidt tot hogere verwachte pensioenuitkomsten is voor sociale partners leidend. Voor de transitie-effecten als geheel dienen sociale partners wel grenswaardes te definiëren

en de doelstellingen aan deze waardes te toetsen. Dat komt verderop in dit transitieplan ter sprake.

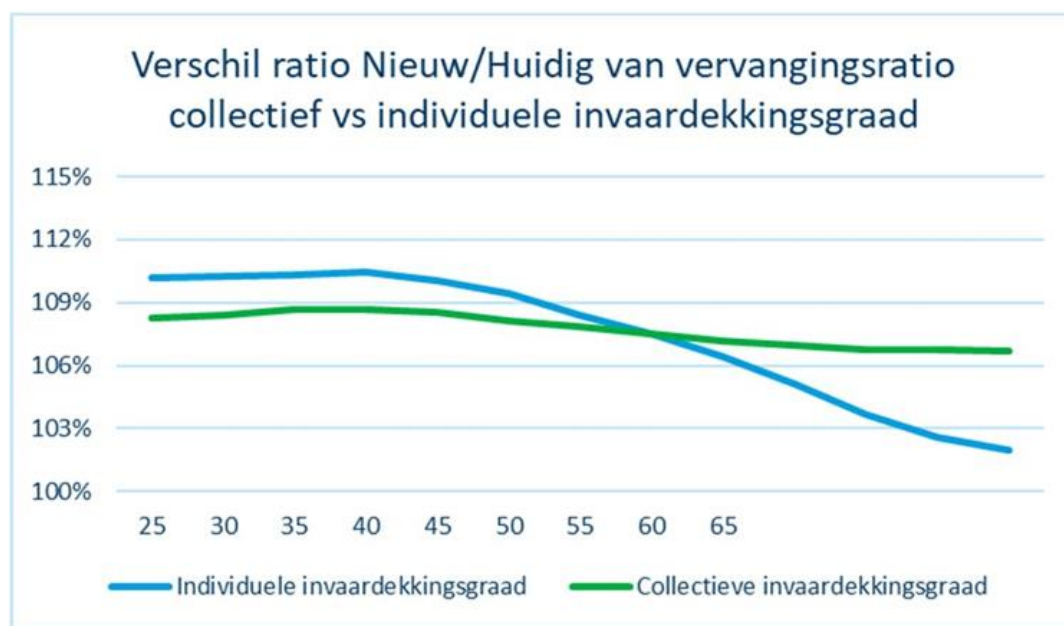
Het pensioenfonds heeft in het kader van de financiële opzet onder de Wet Toekomst Pensioenen gekozen voor een collectieve uitkeringsfase, waarin in de uitkeringsfase een leeftijdsafhankelijk beleggingsbeleid van toepassing is en de jaarlijkse aanpassingen van de uitkeringen ook leeftijdsafhankelijk zijn. In dat kader is het vanuit wet- en regelgeving toegestaan om bij invaren op basis van de standaardmethode een gelijke invaarverhoging toe te passen voor alle gepensioneerden (leeftijdsafhankelijk). Het vermogen dat bij 'leeftijdsafhankelijk' invaren wordt toegekend aan de gepensioneerden wordt dan dusdanig verdeeld over de gepensioneerden dat een gelijke aanpassing voor alle gepensioneerden resulteert. Voor jonge gepensioneerden gaat de aanpassing dan omlaag, voor oude gepensioneerden gaat de aanpassing omhoog.

In november 2024 heeft het bestuur van het pensioenfonds besloten om van deze mogelijkheid gebruik te maken. Op dat moment waren alle analyses ten behoeve van het transitieplan al gereed (gebaseerd op 'leeftijdsafhankelijk' invaren). Het pensioenfonds bestuur heeft inzichtelijk gemaakt dat deze beleidswijziging geen gevolgen heeft voor actieve deelnemers en voor slapers, maar alleen voor gepensioneerden. De pensioenverwachtingen voor jonge gepensioneerden gaan iets omlaag, de pensioenverwachtingen voor oud gepensioneerden gaan iets omhoog. Zoals ook blijkt uit onderstaande grafieken. Sociale partners Koopvaardij hebben op basis hiervan geconcludeerd dat alle overige analyses in het transitieplan ongewijzigd kunnen blijven (gebaseerd op 'leeftijdsafhankelijk' invaren). De genoemde beleidswijziging bij invaren doet de conclusies volgend uit het transitieplan niet wijzigen.

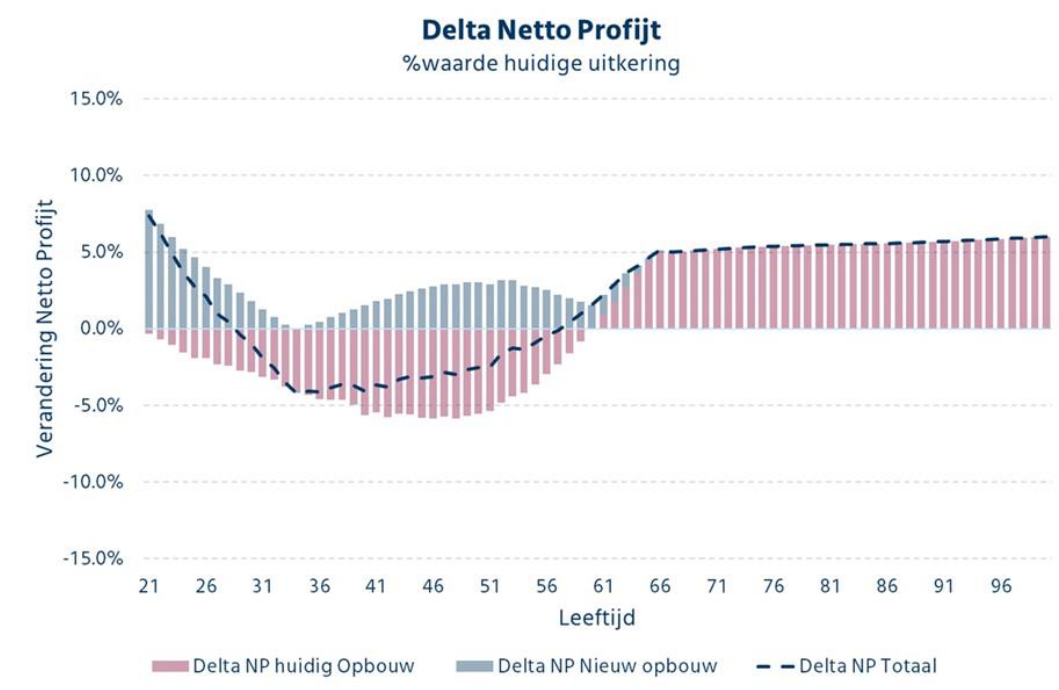
Grafiek 11.a: Verschil verdeling vermogen gepensioneerden bij invaren (standaardmethode met ongelijke aanpassing versus standaardmethode met gelijk aanpassing)

Grafiek 11.b: Verschil ratio 'nieuw versus oud' gepensioneerden bij 'leeftijdsafhankelijk' invaren en 'leeftijdsonafhankelijk' invaren

Grafiek 11.c: Delta netto profijt bij 'leeftijdsonafhankelijk' invaren gepensioneerden

Samenvattend

Samenvattend concluderen sociale partners dat, bij een invaardekkinggraad hoger dan 106%, de doelstelling met betrekking tot het verhogen van de verwachte pensioenuitkomsten middels aanwenden van een deel van het collectief pensioenvermogen bij invaren wordt bereikt. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat de standaardmethodiek bij invaren een wettelijk voorgeschreven methodiek is, waar sociale partners verder geen inspraak in hebben.

Tot slot

Het pensioenfonds heeft op grond van Pensioenwet artikel 150n lid 6, onder voorwaarden en binnen bepaalde marges, de mogelijkheid om af te wijken van de uitkomsten van de standaardmethode, als dit nodig wordt geacht ten behoeve van de evenwichtigheid van de transitie als geheel. Met sociale partners is afgesproken dat als het pensioenfonds het voornemen heeft om hier gebruik van te maken, hierover met sociale partners overleg zal plaatsvinden.

3. Positieve en negatieve economische en financiële situaties

De dekkingsgraad op het transitiemoment kan (en zal) afwijken van de dekkingsgraad op het moment van het uitvoeren van de analyses voor besluitvorming over de nieuwe pensioenregeling. Om die reden zijn, naast het basisscenario (dekkingsgraad 120%), scenario's doorgerekend met een hogere (130%) en lagere (112% en 106%) dekkingsgraad op het transitiemoment. De vermogensverdeling bij invaren ('invaartabel') bij deze dekkingsgraadniveaus is weergegeven in onderstaande tabel 12 (zie ook tabel 1).

Tabel 12: Overzicht scenario's dekkingsgraadanalyse

Variant	Dekkingsgraad	MVEV+OR	Compensatie	Sol. reserve	Individueel vermogen
Basis	120%	2%	2%	7,5%	8,5%
1	130%	2%	2%	7,5%	18,5%
2	112%	2%	2%	5%	3,0%
3	106%	2%	2%	2%	0,0%

Bij een dekkingsgraad van 120% wordt er 2%-punt toebedeeld aan de verplichte buffers voor het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) en de operationele reserve (OR). Daarnaast is er 2%-punt beschikbaar voor financiering van compensatie van de afschaffing doorsneesystematiek. Dit percentage is onafhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad. Voorts kan de solidariteitsreserve maximaal gevuld worden (7,5%-punt). Er blijft dan 8,5%-punt over om de individuele vermogens bij invaren te verhogen.

Bij een hogere dekkingsgraad van 130% gelden dezelfde percentages, maar komt de individuele verhoging 10%-punt (het verschil tussen 130% en 120%) hoger uit. Een dekkingsgraad hoger dan 120% is daarmee voor het meerdere altijd volledig in het voordeel van de individuele deelnemer.

Bij een lagere dekkingsgraad van 112% geldt een vulling van de solidariteitsreserve van 5%-punt en resteert een verhoging van het individuele kapitaal met 3%. Bij een dekkingsgraad van 106% is er geen verhoging van de individuele kapitalen mogelijk.

Naast een gevoeligheidsanalyse met de dekkingsgraad op het transitiemoment is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd met de rentestand op het transitiemoment. In deze analyse is de startdekkingsgraad ongewijzigd gelaten (120%), maar is met een andere – door De Nederlandse Bank gepubliceerde – scenario set gerekend, waarin de startrente 100 basispunten hoger of lager ligt dan in de standaard scenario set. Zie onderstaande tabel 13.

Tabel 13: Overzicht scenario's rentestandanalyse

Variant	Dekkingsgraad	MVEV+OR	Compensatie	Sol. reserve	Individueel vermogen	Rentestand
Basis	120%	2%	2%	7,5%	8,5%	DNB
1	120%	2%	2%	7,5%	8,5%	DNB+100bps
2	120%	2%	2%	7,5%	8,5%	DNB-100bps

Op basis van de gevoeligheidsanalyses concluderen sociale partners dat:

Ad doelstelling 1: Het op niveau houden (nominaal) van reeds ingegane en verwachte toekomstige uitkeringen

Het behalen van deze doelstelling wordt, per definitie, behaald bij een dekkingsgraad op het invaarmoment van 102% of hoger. Een verdere gevoeligheidsanalyse is voor deze eerste doelstelling niet van toepassing. Bij een dekkingsgraad van 102% of hoger blijven de (verwachte) pensioenuitkeringen op tenminste het niveau van vlak voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling.

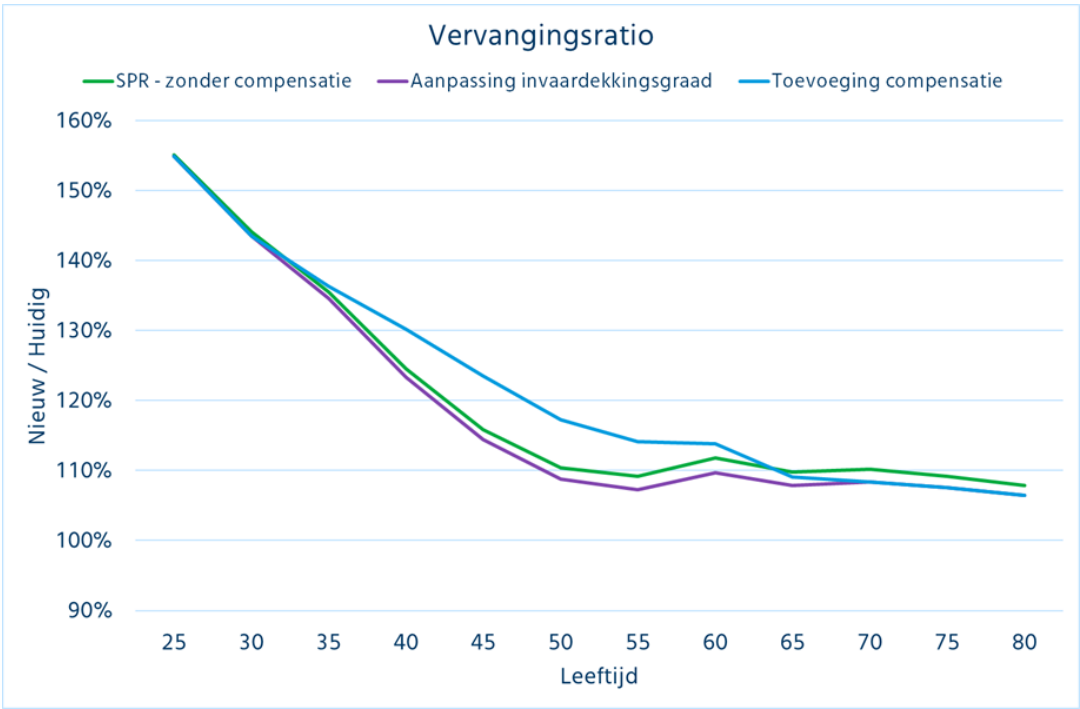
Zoals eerder in deze bijlage ook vermeld, is met het bestuur van het pensioenfonds afgesproken de dekkingsgraadontwikkeling nauwlettend in de gaten te houden. Mocht op enig moment voorafgaand aan de transitiedatum de dekkingsgraad in korte termijn sterk afnemen en/of richting deze kritieke grens bewegen, dan treden sociale partners Koopvaardij en het pensioenfondsbestuur tijdig met elkaar in overleg om de consequenties van deze dekkingsgraadafname voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te bezien. Een uitstel van de transitie behoort in het uiterste geval tot de mogelijkheden.

Ad Doelstelling 2: Compensatie actieve deelnemers voor nadelige gevolgen afschaffing doorsneesystematiek

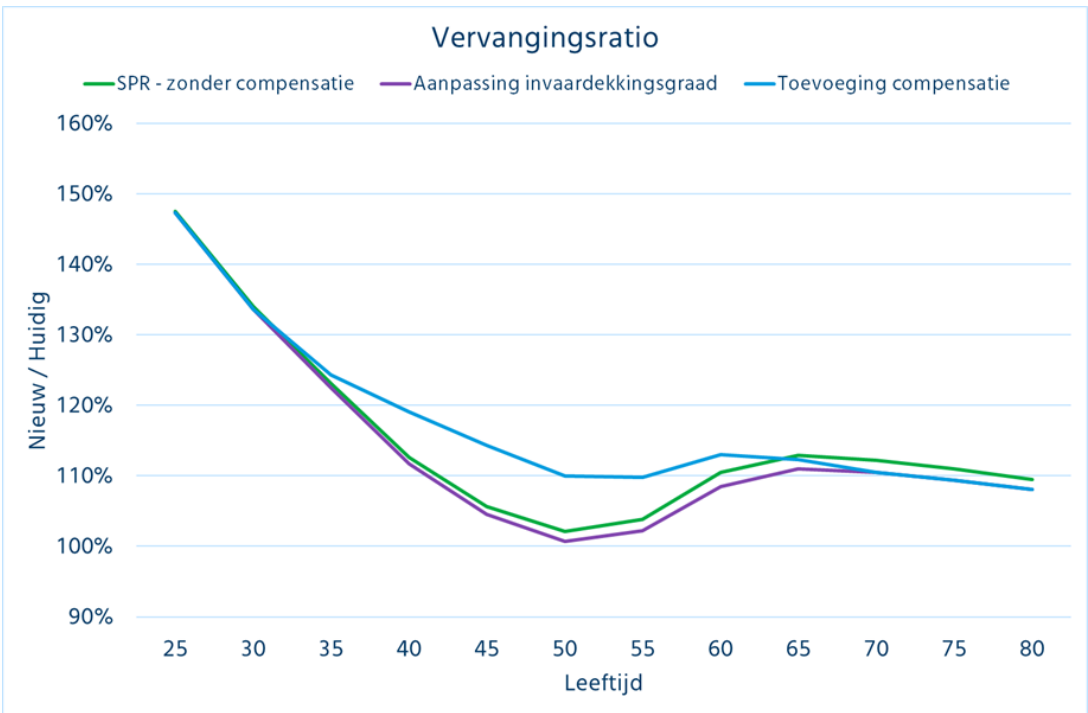
Het voor financiering compensatie afschaffing doorsneesystematiek beschikbare budget (vast 2%-punt dekkingsgraad, indien aanwezig) is onafhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad. Bij een dekkingsgraad van 104% of hoger wordt deze doelstelling daarmee altijd behaald.

Indien naar een renteschok wordt gekeken, dan zien we dat een rentestijging (grafiek 14.2) in termen van vervangingsratio tot een groter positief effect leidt dan in het basisscenario (grafiek 14.1). De blauwe lijn komt meer boven de groene lijn te liggen. Een rentedaling leidt tot een kleiner positief effect (grafiek 14.3). De blauwe lijn komt minder boven de groene lijn te liggen. De verschillen zijn echter relatief beperkt. Echter, ook bij een rentedaling zijn de vervangingsratio's hoger dan wanneer er geen compensatie zou plaatsvinden.

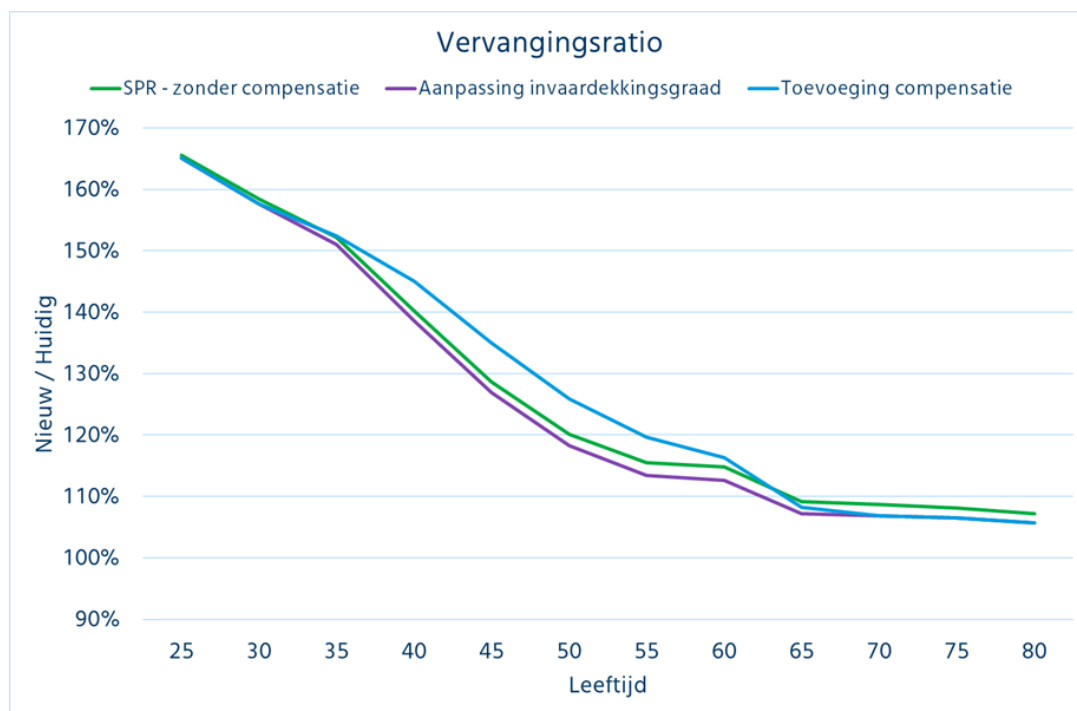
Grafiek 14.1: Effect compensatie - vervangingsratio bij 'standaard' rente

Grafiek 14.2: Effect compensatie - vervangingsratio bij 100 bps hogere rente

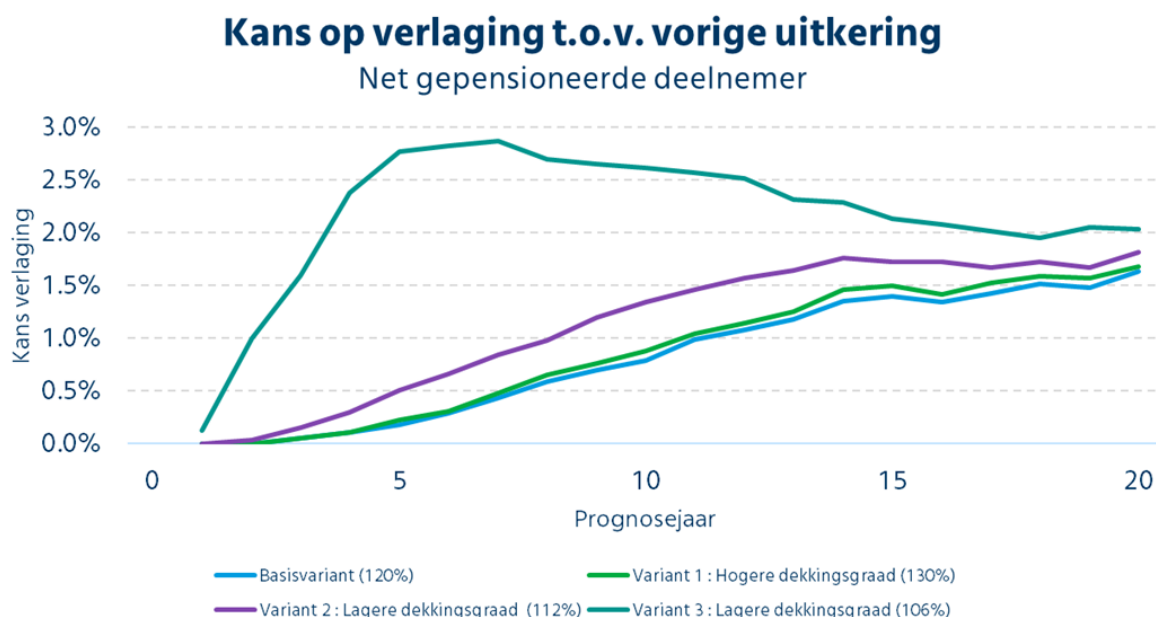
Grafiek 14.3: Effect compensatie - vervangingsratio bij 100 bps lagere rente

Ad doelstelling 3: Het beschermen van ingegane uitkeringen tegen neerwaartse schokken

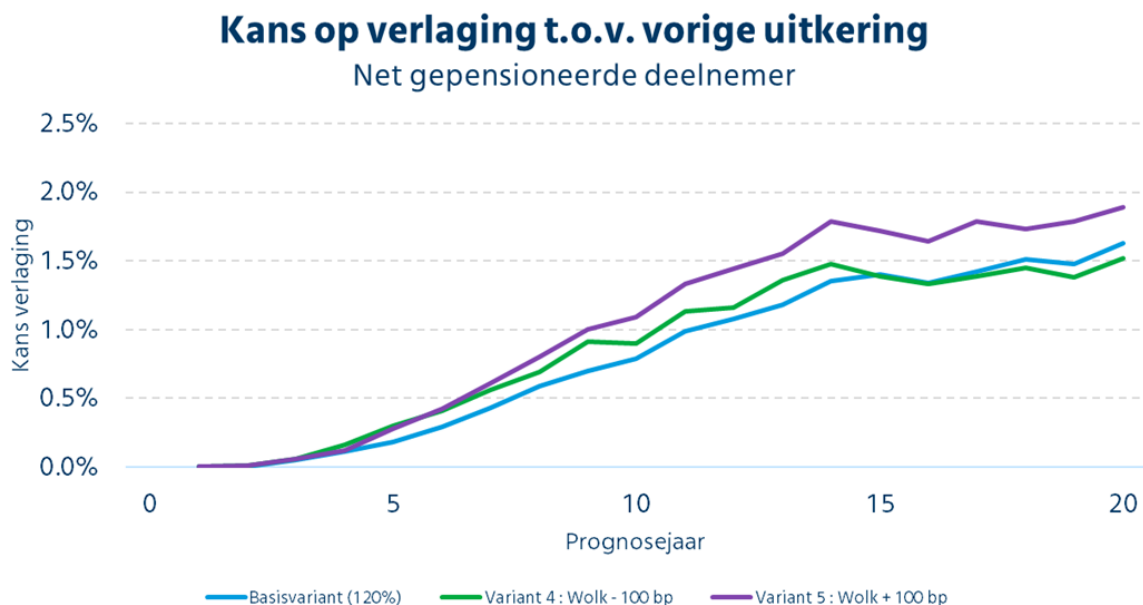
De effectiviteit van de solidariteitsreserve is mede afhankelijk van de hoogte van de initiële vulling op het transitiemoment en daarmee van de dekkinggraad bij invaren. Hoe hoger de dekkinggraad, hoe hoger de vulling, hoe hoger de effectiviteit. Uit grafiek 15.1 volgt echter dat ook bij een lagere dekkinggraad bij invaren (bij 106% wordt de solidariteitsreserve met 2% initieel gevuld) de kans op een korting in de eerste 20 jaar na invaren kleiner is dan 3%. Naar de mening van sociale partners is de solidariteitsreserve daarmee een effectief middel om kortingen in de uitkeringsfase te beperken of te voorkomen.

Grafiek 15.1: Kans op korting in uitkeringsfase – gevoeligheid dekkinggraad bij invaren

Dat geldt ook indien, bij ongewijzigde dekkinggraad, gekeken wordt naar de kans op korting bij een hogere of lagere rentestand. Uit grafiek 15.2 blijkt dat ook dan de kans op korting in enig jaar beperkt blijft (maximaal 2,0%). Ook hiermee zijn sociale partners van mening dat de solidariteitsreserve een effectief middel is om kortingen in de uitkeringsfase te voorkomen of te beperken. Aan de gestelde doelstelling wordt daarmee voldaan.

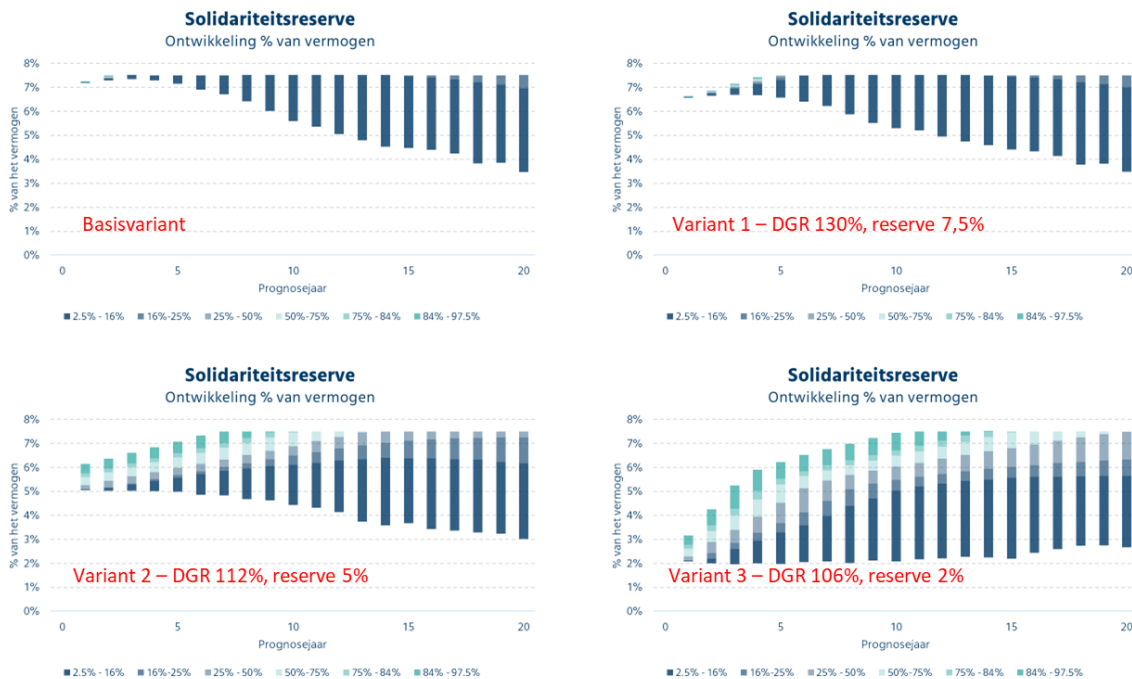
Grafiek 15.2: Kans op korting in uitkeringsfase – gevoeligheid rentestand bij invaren

Voorts is door sociale partners gekeken naar de ontwikkeling van de hoogte van de solidariteitsreserve. Zowel een te hoge als een te lage reserve zijn ongewenst. Uit grafiek 16.1 blijkt dat ook op langere termijn er geen sprake is van een te lage reserve, waardoor de doelstelling van Transitieplan WTP Koopvaardij (december 2024)

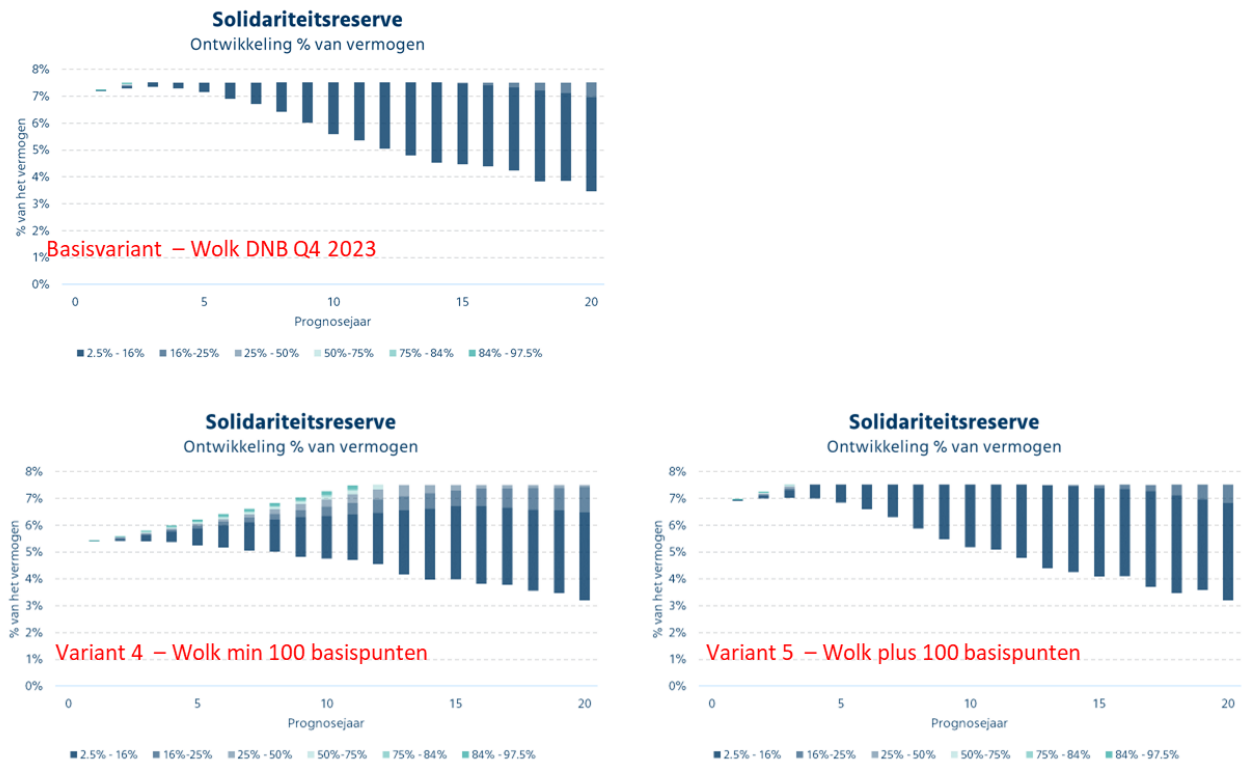
de reserve in gevaar komt. Wel wordt in diverse scenario's het maximumniveau van 7,5% bereikt. Wettelijk gezien mag er een maximumniveau van 10% worden gehanteerd. Het bestuur van het pensioenfonds heeft besloten een lager maximumniveau aan te houden. Sociale partners Koopvaardij onderschrijven deze keuze, aangezien er op deze manier geen gelden worden 'opgepot', wat ten koste zou gaan van de individuele pensioenvermogens.

Grafiek 16.1: Ontwikkeling solidariteitsreserve – gevoeligheid dekingsgraad bij invaren

Hetzelfde beeld komt naar voren indien gekeken wordt naar de uitkomsten bij een gewijzigde rentestand (grafiek 16.2). Er is enerzijds geen sprake van een te laag niveau van de solidariteitsreserve, wel wordt in een aantal scenario's het maximumniveau bereikt. In die situatie kent het pensioenfonds echter het beleid dat het vullen van de reserve stopt (bij een solidariteitsreserve van 5% of meer) en het meerdere boven het maximumniveau wordt toebedeeld aan de deelnemers (bij een solidariteitsreserve van 7,5% of meer).

Grafiek 16.2: Ontwikkeling solidariteitsreserve – gevoeligheid rentestand bij invaren

4. Eindconclusie sociale partners

Op basis van bovenstaande analyse zijn sociale partners Koopvaardij van mening dat de gestelde doelstellingen bij transitie in voldoende mate kunnen worden gerealiseerd en tot evenwichtige uitkomsten leiden.

Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment van 102% of hoger blijven de ingegane en de verwachte pensioenuitkeringen tenminste op het niveau van voor de transitie.

Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment van 104% of hoger ondervinden in afdoende mate actieve deelnemers daarnaast geen nadelige effecten als gevolg van de afschaffing doorsneesystematiek. Een ten opzichte van de basisvariant rentestijging heeft een positieve werking op de effectiviteit van de compensatie, een ten opzichte van de basisvariant rentedaling heeft een negatieve werking op de effectiviteit van de compensatie.

Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment van 106% of hoger vindt daarnaast initiële vulling van de solidariteitsreserve plaats. Bij een dekkingsgraad van 106% bedraagt de initiële vulling 2%-punt. In die situatie is er naar het oordeel van sociale partners sprake van een effectieve werking van de reserve. De kans op korting in de eerste jaren na transitie komt dan niet boven de 3% uit.

Bij een dekkingsgraad lager dan 106% worden de eerste drie (en daarmee ook de vierde) door sociale partners geformuleerde doelstellingen niet bereikt. Een dekkingsgraad van 106% is daarmee de minimaal benodigde dekkingsgraad bij invaren. Bij dekkingsgraden op het transitiemoment van 106% en hoger is geen nader overleg nodig om tot invaren over te gaan.

Bij een dekkingsgraad op het transitiemoment hoger dan 106% worden de eerste drie doelstellingen bereikt én vindt aanvullend verhoging van de individuele pensioenkapitalen plaats.

Per eind oktober 2024 bedroeg de dekkingsgraad van het fonds 119,7%. De kans dat de dekkingsgraad wegzakt tot een niveau van 106% lijkt daarmee beperkt, maar valt niet uit te sluiten.

Met het bestuur van het pensioenfonds is afgesproken de dekkingsgraadontwikkeling nauwlettend in de gaten te houden. Mocht op enig moment voorafgaand aan de transitiedatum de dekkingsgraad in korte termijn sterk afnemen en/of richting deze kritieke grens van 106% bewegen, dan treden sociale partners Koopvaardij en het pensioenfondsbestuur tijdig met elkaar in overleg om de consequenties van deze dekkingsgraadafname voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel te bezien.

Het behalen van de transitiedoelstellingen dient echter niet alleen los van elkaar te worden beschouwd. Ook moet naar de uitkomsten van de transitie als geheel worden gekeken. Het kan immers zijn dat bepaalde positieve en negatieve uitkomsten van de transitie elkaar (deels) opheffen en er op totaalniveau wél sprake is van een evenwichtig geheel. Hier wordt in hoofdstuk 5 van het Transitieplan WTP Koopvaardij (en bijlage 3) nader op ingegaan.

5. Ondertekening transitieplan

Mevr. Sascha Meijer, voorzitter Nautilus International

Dhr. Cees Horvers, voorzitter Vereniging van Werkgevers in de Handelsvaart

Dhr. Erwin Meijnders, voorzitter Vereniging Sociaal Maritiem Werkgeversverbond

Bijlage 3 – Transitieplan WTP Koopvaardij

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 5 (Evenwichtige transitie) van het Transitieplan WTP Koopvaardij.

1. Inleiding

Sociale partners Koopvaardij hebben het pensioenfonds verzocht de per transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenuitkeringen om te zetten (‘in te varen’) naar het nieuwe pensioenstelsel. Enerzijds omdat deelnemers hiermee al hun Koopvaardij-pensioen onder één dak hebben en tevens profiteren van de aanwending van de buffers van het pensioenfonds (wat een verhogende uitwerking heeft op het uiteindelijke verwachte pensioen), anderzijds omdat niet invaren zou leiden tot twee pensioensystemen en daarmee tot hogere uitvoeringskosten, wat een negatief effect zou hebben op het uiteindelijke verwachte pensioen. Het pensioenfonds is voornemens om gehoor te geven aan het invaarverzoek, mits het invaren op basis van het door het pensioenfondsbestuur op te stellen evenwichtigheidskader voor alle groepen deelnemers als evenwichtig wordt beschouwd.

Naast kapitaliseren van de opgebouwde aanspraken en ingegane uitkeringen wordt bij invaren het collectief pensioenvermogen van het pensioenfonds toebedeeld aan de diverse optionele en verplichte buffers, in aansluiting op de transitiedoelstellingen van sociale partners en het pensioenfonds. Zie hiervoor het vorige hoofdstuk van het transitieplan en bijlage 2 bij het transitieplan.

Ten behoeve van de evenwichtigheidsanalyse zijn voor een zestal varianten (basisvariant, 3 dekkingsgraadvarianten, 2 rentevarianten) de transitie-effecten doorgerekend. Enerzijds in termen van vervangingsratio’s (verwacht pensioen), anderzijds in termen van netto profijt. De uitkomsten van deze berekeningen worden getoetst aan de door sociale partners opgestelde grenswaarden (bandbreedtes), teneinde te kunnen beoordelen of de transitie-effecten als evenwichtig kunnen worden beschouwd.

In onderstaande tabel 1 is weergegeven hoe, voor de betreffende varianten, het pensioenvermogen bij invaren wordt verdeeld over de diverse verplichte en optionele buffers en reserves. Het pensioenfondsbestuur heeft hiertoe een beleid opgesteld (verdeling dekkingsgraad bij invaren), wat is afgestemd met sociale partners. Zie hiervoor de invaartabel in bijlage 2 bij het Transitieplan WTP Koopvaardij.

Tabel 1: Overzicht varianten transitie-effecten

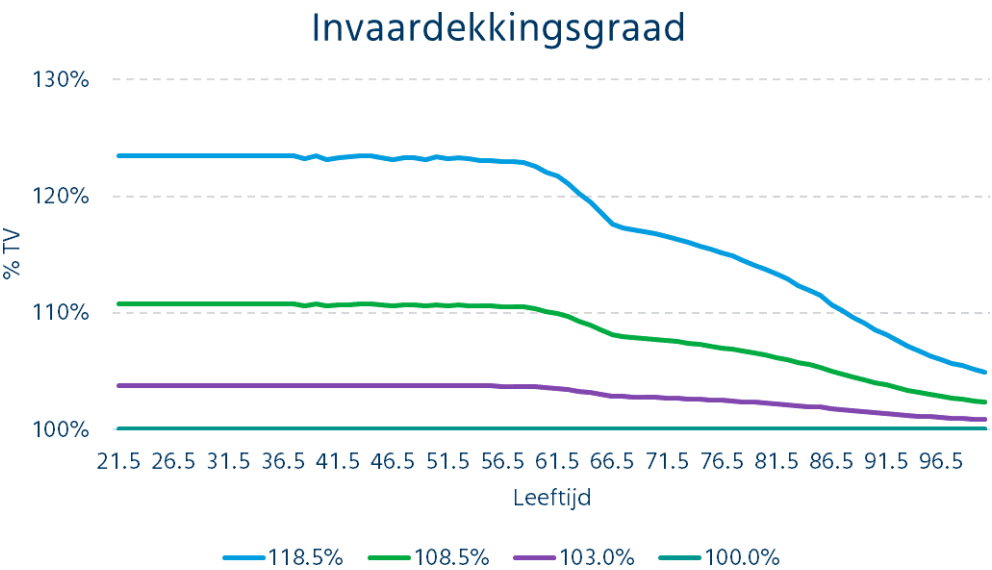
Variant	Dekkingsgraad	Rente	MVEV+OR	Compensatie	Sol. reserve	Individueel vermogen
Basis	120%	Scenario set DNB	2%	2%	7,5%	8,5%
1	130%	Scenario set DNB	2%	2%	7,5%	18,5%
2	112%	Scenario set DNB	2%	2%	5%	3,0%
3	106%	Scenario set DNB	2%	2%	2%	0,0%
4	120%	-/- 100 bps	2%	2%	7,5%	8,5%
5	120%	+/+ 100 bps	2%	2%	7,5%	8,5%

In grafiek 2 is vervolgens te zien hoe, nadat de diverse verplichte en optionele buffers en reserves zijn gevuld, het ‘netto’ pensioenvermogen (de resulterende invaardeckingsgraad) wordt toegerekend aan de individuele deelnemers. Het pensioenfonds hanteert hierbij de wettelijk voorgeschreven standaardmethode (default methode), waarbij het gedeelte van de invaardeckingsgraad boven de 100% middels een fictieve 10-jaars indexatie direct wordt toegekend aan de deelnemers.

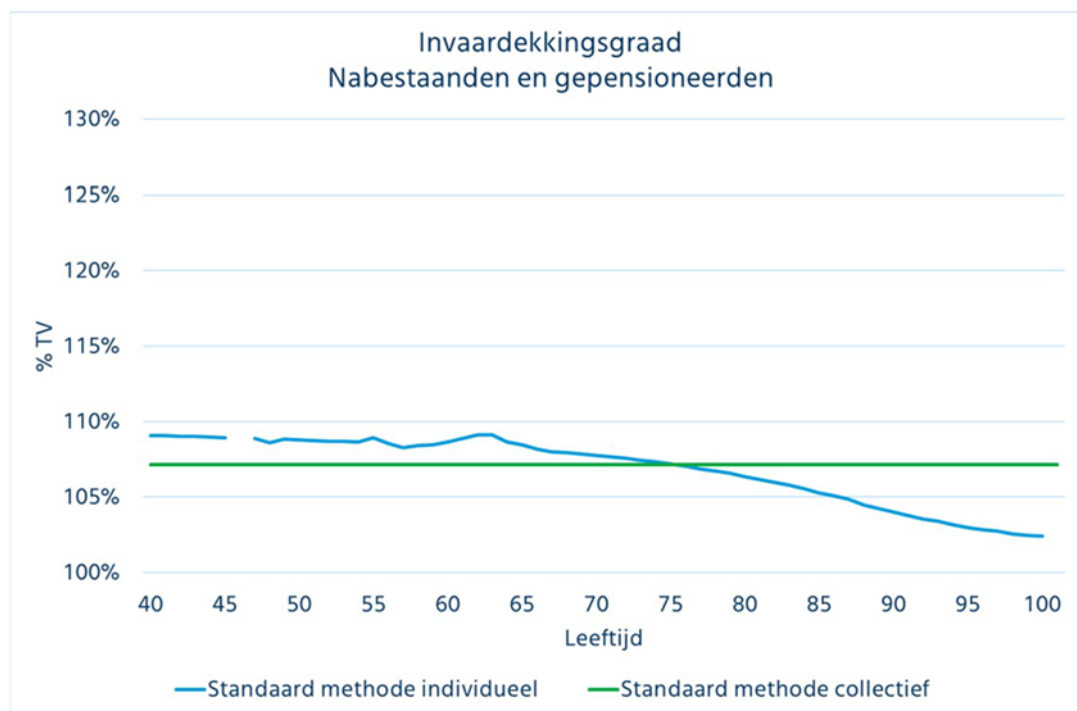
Zoals toegelicht in bijlage 2 bij het Transitieplan WTP Koopvaardij heeft het bestuur van het pensioenfonds in november 2024 besloten om bij invaren een gelijke ‘indexatie’ toe te kennen aan gepensioneerden (leeftijdsonafhankelijk). De analyse in dit transitieplan was op dat moment reeds gebaseerd op een leeftijdsafhankelijke toekenning, ook voor gepensioneerden. Door sociale partners Koopvaardij is geconcludeerd dat deze beleidswijziging geen gevolgen heeft voor de verdere en conclusies van het transitieplan. Zie hiervoor ook de verdere toelichting in bijlage 2.

In grafiek 2.a hieronder wordt de leeftijdsafhankelijke toedeling (voor alle deelnemers, ook gepensioneerden) bij invaren getoond voor een viertal niveaus van de ‘netto’ dekkingsgraad. In grafiek 2.b hieronder wordt voor gepensioneerden het verschil in toedeling bij leeftijdsafhankelijk invaren en leeftijdsonafhankelijk invaren (basisscenario 120% dekkingsgraad, met 8,5%-punt toedeling bij invaren aan individueel vermogen).

Grafiek 2.a: Toedeling ‘netto’ dekkingsgraad aan individuele pensioenvermogens

Grafiek 2.b: Verschil verdeling vermogen gepensioneerden bij invaren (standaardmethode met ongelijke aanpassing versus standaardmethode met gelijk aanpassing)

Sociale partners achten zowel de toedeling van het vermogen (verdeling over de diverse verplichte en optionele buffers en reserves) als de gehanteerde omrekenmethode evenwichtig. Voordat het vermogensoverschot aan de individuele deelnemers wordt toegekend, wordt er vermogen toebedeeld aan de wettelijke verplichte reserves, de financiering van de compensatie afschaffing doorsneesystematiek en de initiële vulling van de solidariteitsreserve. Daarmee wordt gerealiseerd dat de transitiedoelstellingen van sociale partners gerealiseerd kunnen worden. Het daarna resterend vermogen wordt (indien aanwezig, bij dekkingsgraden hoger dan 107%) toebedeeld aan de deelnemers, waardoor hun (verwachte) pensioenuitkering bij de transitie direct wordt verhoogd. Dit is de vierde transitiedoelstelling van sociale partners.

2. Transitie-effecten: bandbreedtes

Om de transitie naar de nieuwe pensioenregeling (hier wordt bedoeld de transitie in z'n geheel) te kunnen beoordelen op evenwichtigheid, zijn er twee kwantitatieve maatstaven voorgeschreven: vervangingsratio (verwacht pensioen) en netto profijt. De uitkomsten van de kwantitatieve maatstaven dienen te liggen tussen vooraf opgestelde bandbreedtes (onder- en bovengrenzen). Sociale partners Koopvaardij hebben ten behoeve van de kwantitatieve maatstaf 'vervangingsratio' de volgende onder- en bovengrenzen gedefinieerd. Indien de vervangingsratio's tussen deze waarden liggen, kan de transitie naar de nieuwe pensioenregeling als evenwichtig worden beschouwd.

Tabel 3: Ondergrenzen vervangingsratio

	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
Ondergrens	80% (actieven) 50% (gewezen deelnemers) 100% (pensioengerechtigden)	100% (actieven en pensioengerechtigden) 80% (gewezen deelnemers)	100%

De ondergrenzen zijn opgesteld voor slecht weer uitkomsten, mediaan uitkomsten en goed weer uitkomsten. Omdat voor gewezen deelnemers per definitie geldt dat de uitkomsten een hogere volatiliteit kennen als gevolg van het ontbreken van verdere kapitaalopbouw (zoals wel geldt voor actieven), wat een dempend effect heeft, ligt de ondergrens voor gewezen deelnemers in ‘slecht weer’ en in een mediaan scenario lager dan de ondergrens voor actieven. Omdat gewezen deelnemers een hoger risicoprofiel hebben dan gepensioneerden ligt de ondergrens voor gewezen deelnemers in ‘slecht weer’ en in een mediaan scenario lager dan de ondergrens voor gepensioneerden. In een goed weer scenario geldt voor alle deelnemers een ondergrens van 100%.

Tabel 4: Bovengrenzen vervangingsratio

		Mediaan		Goed weer	
	Leeftijd	Gewezen deelnemers	Overige deelnemers	Gewezen deelnemers	Overige deelnemers
Bovengrens	25 jaar	350%	250%	1000%	400%
	30 jaar	323%	235%	896%	368%
	35 jaar	295%	219%	793%	336%
	40 jaar	268%	204%	689%	304%
	45 jaar	240%	188%	586%	271%
	50 jaar	213%	173%	482%	239%
	55 jaar	186%	157%	379%	207%
	60 jaar	158%	142%	275%	175%
	65 jaar	131%	126%	171%	143%
	Vanaf 67 jaar	120%	120%	130%	130%

Doordat voor actieve deelnemers tussentijdse rendementseffecten gedempt worden door verdere kapitaalopbouw als gevolg van premie-inleg en dit voor gewezen deelnemers niet geldt, zijn er voor gewezen deelnemers in de opbouwphase ruimere bovengrenzen van toepassing dan voor actieve deelnemers. Voorts geldt dat voor gewezen deelnemers het risicoprofiel offensiever is dan voor gepensioneerde deelnemers, wat ook verklaart dat voor gewezen deelnemers hogere bovengrenzen zijn gekozen.

Ook voor de netto profijt uitkomsten zijn onder- en bovengrenzen opgesteld. Omdat netto profijt risiconeutraal is, is een uitsplitsing naar ‘goed weer’ en ‘slecht weer’ hier niet van toepassing.

De ondergrens voor netto profijt is leeftijdsafhankelijk vastgesteld en bedraagt -/- 30% voor een 25-jarige deelnemer, oplopend tot 0% voor een 67-jarige deelnemer. De bovengrens is leeftijdsafhankelijk vastgesteld en bedraagt 20% voor alle leeftijden. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar de status van een deelnemer (actief, gewezen deelnemer, gepensioneerd).

3. Uitkomsten basisvariant

Vervangingsratio

In tabel 5 zijn de vervangingsratio's (pensioen als percentage van de gemiddelde pensioengrondslag) opgenomen van de huidige regeling en de nieuwe regeling, alsmede de ratio daartussen (nieuw versus huidig). Dit zowel voor een slecht weer scenario, een mediaan scenario als een goed weer scenario, per leeftijd in stappen van 5 jaar. Voor de nieuwe regeling is hierbij rekening gehouden met invaren van opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten, alsmede met compensatie afschaffing doorsneesystematiek en de vulling en werking van de solidariteitsreserve. Er is uitgegaan van de 'basisdekkingsgraad' van 120%. De eerste tabel bevat de uitkomsten voor actieve deelnemers, de tweede tabel bevat de uitkomsten voor gewezen deelnemers, de derde tabel bevat de uitkomsten voor gepensioneerden. De uitkomsten vallen voor alle groepen binnen de gestelde bandbreedtes.

Behoudens in 'slecht weer' bij actieven en slapers zijn de verwachte uitkomsten in nieuwe regeling in alle gevallen hoger dan de verwachte uitkomsten in de huidige regeling. Dat de uitkomsten voor slapers in 'slecht weer' in de nieuwe regeling lager uitvallen dan in de huidige regeling en het negatieve effect groter is dan voor actieven en gepensioneerden komt voornamelijk doordat de nieuwe regeling, in tegenstelling tot de huidige regeling c.q. het huidige contract, minder bescherming biedt in 'slecht weer'. Negatieve rendementen werken rechtstreeks en volledig door in de individuele kapitalen, waar in de huidige regeling pas gekort hoeft te worden als de dekkingsgraad zich (langdurig) onder een bepaald niveau bevindt. Voorts wordt het negatieve effect niet, zoals wel bij actieven het geval is, gedempt door verdere kapitaalopbouw (premie-inleg). Tegenhanger hiervan is dat in 'goed weer' de uitkomsten voor slapers juist fors hoger zijn; de vervangingsratio's zijn in dat geval ook hoger dan bij actieven en gepensioneerden. In goed weer profiteren de slapers dan ook juist van de kenmerken van de nieuwe regeling c.q. het nieuwe contract. Met name het feit dat rendementen volledig en ongelimiteerd worden toegekend, waar in de huidige regeling de toeslagverlening enerzijds afhankelijk is van de hoogte van de dekkingsgraad en anderzijds fiscaal wordt gelimiteerd ('genoeg is genoeg' principe).

Tabel 5: Vervangingsratio's (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden)).

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuwe Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
25	39.5%	51.7%	60.6%	38.2%	80.0%	186.3%	97%	155%	308%
30	38.2%	49.7%	57.9%	36.1%	71.4%	150.6%	94%	144%	260%
35	38.6%	50.4%	57.8%	35.7%	68.7%	136.2%	93%	136%	236%
40	38.6%	50.8%	57.7%	36.3%	66.1%	119.1%	94%	130%	206%
45	38.8%	50.5%	56.7%	37.1%	62.3%	100.2%	96%	124%	177%
50	43.2%	54.7%	60.5%	40.6%	64.1%	95.9%	94%	117%	158%
55	48.8%	58.3%	63.8%	46.0%	66.6%	91.7%	94%	114%	144%
60	59.4%	65.8%	71.4%	56.1%	74.9%	94.1%	94%	114%	132%
65	68.8%	70.2%	70.8%	66.4%	76.5%	84.8%	96%	109%	120%

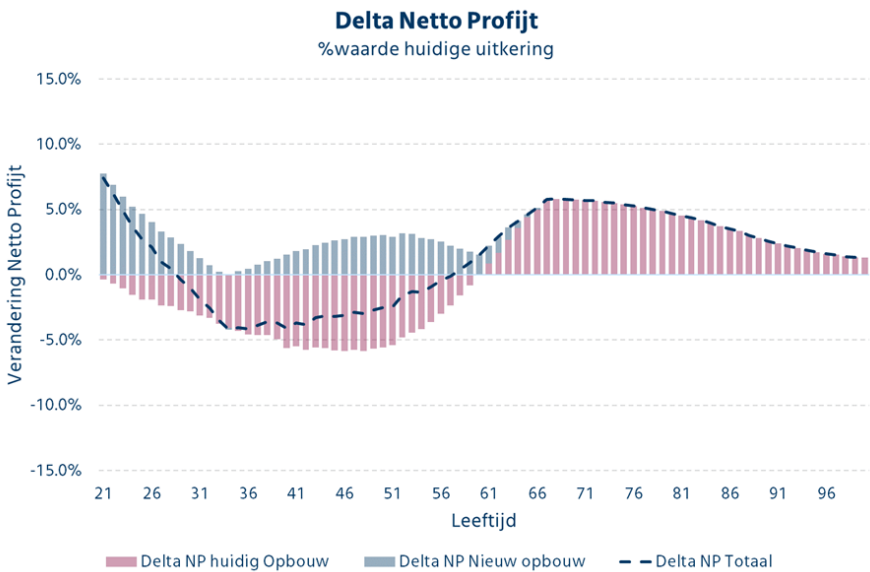
Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
25	60%	195%	562%
30	62%	173%	438%
35	65%	153%	330%
40	71%	132%	239%
45	79%	119%	181%
50	83%	112%	152%
55	87%	111%	137%
60	90%	112%	129%
65	95%	109%	120%

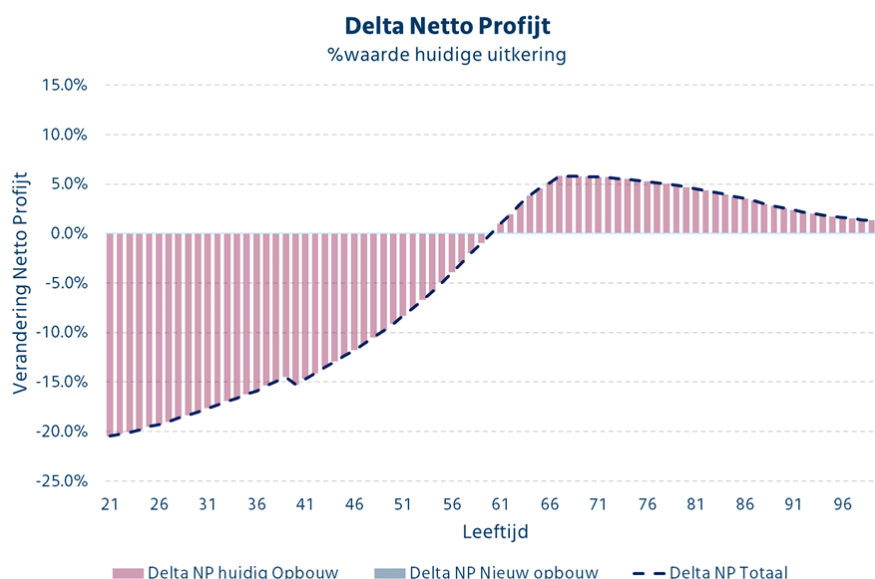
Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
40	100%	110%	142%
45	101%	110%	139%
50	102%	110%	137%
55	103%	110%	134%
60	104%	110%	129%
65	105%	109%	126%
70	105%	108%	121%
75	105%	108%	117%
80	105%	106%	113%
85	104%	105%	110%
90	103%	104%	107%
95	102%	103%	105%
100	102%	102%	103%

Netto profijt

In grafiek 6 zijn de huidige en de nieuwe regeling met elkaar vergeleken in termen van netto profijt ('delta netto profijt'). Te zien is (rode blokjes) dat als gevolg van invaren er een positieve verandering in netto profijt is voor gepensioneerden en een negatieve verandering in netto profijt voor actieve deelnemers en slapers (niet-gepensioneerden). Dit komt doordat de aanwezige buffers bij invaren direct worden aangewend (wat in het voordeel is van gepensioneerde deelnemers) in plaats van dat het vermogen pas in de toekomst wordt verdeeld middels toeslagverlening (wat in het voordeel is van niet-gepensioneerde deelnemers). Voorts wordt een deel van het collectief vermogen aangewend ter vulling van de solidariteitsreserve, wat een verschuiving van gelden betekent van actieven en slapers naar de gepensioneerden. De toekomstige pensioenopbouw (de blauwe blokjes), inclusief de compensatie afschaffing doorsneesystematiek, leidt voor actieve deelnemers per saldo tot een positief 'delta netto profijt'. Dat dit effect per leeftijd van de actieven verschillend is, wordt veroorzaakt door de afschaffing van de doorsneesystematiek (afschaffing herverdeling van jong naar oud, resulterend in een toename van het netto profijt van jonge actieve deelnemers en een afname van het netto profijt van oudere actieve deelnemers). Ook in termen van netto profijt vallen de uitkomsten in het basisscenario, voor alle groepen en leeftijden deelnemers, binnen de gestelde bandbreedtes voor het netto profijt.

Grafiek 6: Delta netto profijt (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

Conclusie

Uit voorgaande analyse volgt dat, uitgaande van de basisdekkingsgraad (120%), de nieuwe regeling in een verwacht economisch scenario en in 'goed weer' voor alle deelnemers tot hogere pensioenuitkomsten leidt. Alleen in 'slecht weer' zijn de uitkomsten voor gewezen deelnemers lager. Dit wordt echter in de basis veroorzaakt door elementaire verschillen tussen beide contracten (Financieel Toetsingskader versus Wet Toekomst Pensioenen). In termen van netto profijt wordt voor actieve deelnemers en gepensioneerde deelnemers een toename waargenomen, voor gewezen deelnemers een afname. Sociale partners hechten meer waarde aan de uitkomst van de vervangingsratio (verwacht pensioen). Dit neemt, specifiek voor gewezen deelnemers, in een verwacht scenario en in 'goed weer' toe. De negatieve verandering in netto profijt wordt hierbij geaccepteerd. Ook omdat de afname in netto profijt voor deze groep wordt veroorzaakt door het wegvallen van de herverdeling van gelden, zoals die van toepassing was in het huidige contract en met name in het voordeel van gewezen deelnemers. De verkregen transitie-uitkomsten vallen, zowel voor de maatstaf vervangingsratio als voor de maatstaf netto profijt, binnen de gestelde grenzen.

4. Uitkomsten gevoeligheidsanalyse

Naast een doorrekening in een basisscenario dienen de transitie-effecten ook doorgerekend te worden vanuit een hogere en lagere dekkingssgraad en vanuit een hogere en een lagere rentestand. Voor de uitgangspunten onderliggend aan deze gevoeligheidsanalyses wordt verwezen naar de eerste paragraaf van deze bijlage. Hieronder worden de resultaten van deze gevoeligheidsanalyses getoond, worden de uitkomsten getoetst aan de gestelde onder- en bovengrenzen, worden de afwijkingen ten opzichte van het basisscenario toegelicht en geven sociale partners Koopvaardij hun evenwichtigheidsoordeel.

Gevoeligheidsanalyses dekkingssgraad

Ten behoeve van de gevoeligheidsanalyses met betrekking tot de dekkingssgraad zijn doorrekeningen gemaakt met een hogere dekkingssgraad (130%) dan in het basisscenario (120%) en met lagere dekkingssgraden (112% en 106%). Er wordt opnieuw gekeken naar uitkomsten in termen van vervangingsratio (verwacht pensioen) als in termen van netto profijt.

Vervangingsratio

Tabel 7a: Vervangingsratio's – dekkingssgraad 130% (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden))

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuwe Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	40.5%	52.3%	61.0%	38.3%	80.8%	189.1%	95%	155%	310%
30	39.4%	50.4%	58.3%	36.4%	72.8%	154.7%	92%	144%	265%
35	40.0%	51.2%	58.3%	36.5%	71.0%	142.3%	91%	139%	244%
40	40.5%	51.8%	58.4%	37.2%	68.9%	125.4%	92%	133%	215%
45	41.1%	51.7%	57.4%	38.6%	65.4%	106.0%	94%	127%	184%
50	45.9%	56.5%	61.3%	42.9%	68.2%	102.4%	93%	121%	167%
55	51.6%	60.9%	64.5%	49.3%	71.6%	98.9%	96%	118%	153%
60	62.1%	69.3%	72.4%	60.9%	81.4%	102.4%	98%	117%	141%
65	70.1%	71.2%	71.6%	72.3%	83.4%	92.4%	103%	117%	129%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	60%	210%	613%
30	63%	185%	477%
35	66%	164%	359%
40	71%	141%	259%
45	80%	127%	195%
50	85%	119%	164%
55	91%	117%	148%
60	96%	117%	138%
65	103%	118%	129%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
40	101%	116%	151%
45	101%	116%	148%
50	103%	116%	145%
55	105%	116%	142%
60	106%	115%	137%
65	107%	114%	132%
70	108%	113%	127%
75	108%	111%	122%
80	108%	109%	118%
85	107%	107%	113%
90	105%	105%	109%
95	104%	104%	106%
100	103%	103%	104%

Tabel 7b: Vervangingsratio's – dekkingsgraad 112% (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden))

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuwe Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	38.8%	51.1%	60.2%	37.9%	78.6%	182.1%	98%	154%	303%
30	37.3%	49.1%	57.5%	35.6%	69.7%	145.8%	95%	142%	254%
35	37.3%	49.6%	57.3%	34.9%	66.3%	130.3%	93%	134%	227%
40	37.0%	49.6%	57.1%	35.1%	63.3%	113.1%	95%	128%	198%
45	36.8%	48.9%	56.0%	35.7%	59.3%	95.0%	97%	121%	170%
50	40.7%	52.2%	59.8%	38.7%	60.5%	90.2%	95%	116%	151%
55	46.2%	55.3%	62.8%	43.5%	62.5%	85.7%	94%	113%	136%
60	57.5%	63.2%	68.9%	52.8%	70.3%	88.2%	92%	111%	128%
65	68.1%	69.4%	70.3%	63.0%	72.6%	80.2%	93%	105%	114%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	60%	183%	521%
30	61%	162%	405%
35	64%	144%	306%
40	71%	126%	223%
45	79%	115%	170%
50	83%	109%	143%
55	84%	108%	130%
60	85%	109%	125%
65	91%	104%	115%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
40	100%	106%	135%
45	101%	106%	132%
50	102%	107%	131%
55	103%	107%	127%
60	104%	107%	124%
65	105%	107%	121%
70	105%	107%	117%
75	104%	106%	114%
80	103%	105%	112%
85	102%	104%	109%
90	102%	103%	106%
95	101%	102%	104%
100	101%	102%	103%

Tabel 7c: Vervangingsratio's – dekkingsgraad 106% (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden))

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuwe Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	38.1%	50.6%	59.9%	37.4%	76.8%	176.4%	98%	152%	295%
30	36.6%	48.5%	57.0%	34.9%	67.5%	140.4%	95%	139%	246%
35	36.3%	48.7%	56.8%	33.9%	63.7%	123.9%	93%	131%	218%
40	35.6%	48.4%	56.4%	34.1%	60.5%	107.4%	96%	125%	190%
45	35.3%	47.3%	55.3%	34.5%	56.7%	90.4%	98%	120%	164%
50	38.5%	50.0%	58.9%	37.3%	57.8%	85.7%	97%	116%	145%
55	43.7%	53.2%	61.6%	41.8%	59.6%	81.6%	96%	112%	132%
60	54.9%	61.8%	66.7%	50.9%	67.0%	83.8%	93%	108%	126%
65	68.1%	69.3%	70.2%	61.2%	70.2%	77.2%	90%	101%	110%

Ratio (Nieuw / Huidig)			
Leeftijd	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
25	59%	171%	481%
30	60%	152%	375%
35	64%	135%	284%
40	71%	121%	209%
45	80%	112%	161%
50	85%	108%	137%
55	88%	107%	127%
60	87%	106%	123%
65	88%	101%	111%

Ratio (Nieuw / Huidig)			
Leeftijd	Slecht weer	Mediaan	Goed weer
40	101%	104%	130%
45	101%	105%	128%
50	102%	105%	126%
55	103%	106%	124%
60	104%	106%	120%
65	105%	106%	118%
70	104%	106%	115%
75	104%	105%	112%
80	103%	104%	110%
85	103%	103%	108%
90	101%	102%	106%
95	101%	102%	104%
100	100%	101%	103%

In geval van een hogere dekkingsgraad nemen de vervangingsratio's toe (mediaan scenario). Dit wordt veroorzaakt doordat in het huidige contract er, ten opzichte van het basisscenario, eerder sprake is van oppotten van gelden (als gevolg van fiscale maximering toeslagverlening), waar in het nieuwe contract de rendementen 'ongelimiteerd' kunnen worden toegekend. In geval van een lagere dekkingsgraad nemen de vervangingsratio's af (mediaan scenario), maar blijven boven de 100% liggen. De nieuwe regeling leidt derhalve ook bij lagere dekkingsgraden tot hogere pensioenuitkomsten dan de huidige regeling. Voor 'slecht weer' en 'goed weer' bewegen de uitkomsten bij een hogere of lagere dekkingsgraad niet symmetrisch ten opzichte van de basisvariant, doordat het huidige contract c.q. de huidige regeling anders reageert op gewijzigde economische omstandigheden dan het nieuwe contract. Zo geldt onder het huidige contract dan in 'slecht weer' er pas gekort hoeft te worden als de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich langdurig onder een bepaald niveau bevindt. In het nieuwe contract werken negatieve rendementen rechtstreeks door in het individuele kapitaal. In 'goed weer' geldt echter dat het pensioenfonds pas (gedeeltelijk) mag indexeren vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110% en indexatie ook fiscaal gemaximeerd is. In het nieuwe contract werken positieve rendementen rechtstreeks door in het individuele kapitaal.

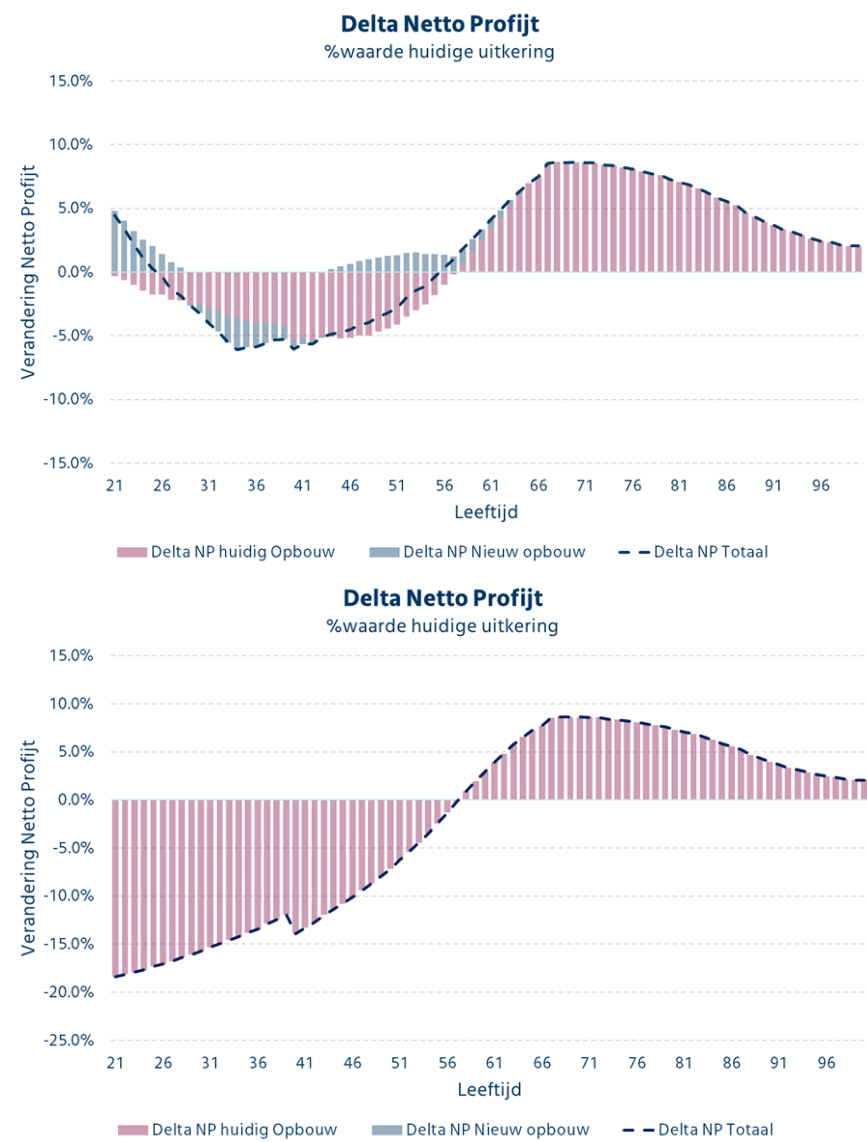
Bij een hoge(re) dekkingsgraad neemt de initiële vulling van de solidariteitsreserve toe, wat in 'slecht weer' extra bescherming biedt aan gepensioneerden. Anderzijds resteert bij een hoge(re) dekkingsgraad, na vulling van de verplichte en optionele buffers, een groter vermogen ter toedeling aan de individuele deelnemers bij invaren. Hier profiteren alle deelnemers van. Bij alle doorgerekende dekkingsgraadniveaus is de bijdrage aan de compensatie afschaffing doorsneesystematiek gelijk (2%-punt dekkingsgraad). Op dit punt ontstaat derhalve geen verschil.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in deze analyse gekeken wordt naar ratio's 'nieuw versus huidig'. De uitkomsten bij verschillende dekkingsgraadniveaus zijn daarmee niet direct in pensioenbedragen met elkaar te vergelijken. Stel dat in de basisvariant de ratio 105% is, zijnde een 'nieuw' pensioen van € 1.050 en een 'oud' pensioen van € 1.000 en in de variant met een hogere dekkingsgraad de ratio 110%, dan kunnen de onderliggende pensioenbedragen meer dan 5% (verschil tussen 110% en 105%) van elkaar verschillen, bijvoorbeeld € 1.320 en € 1.200.

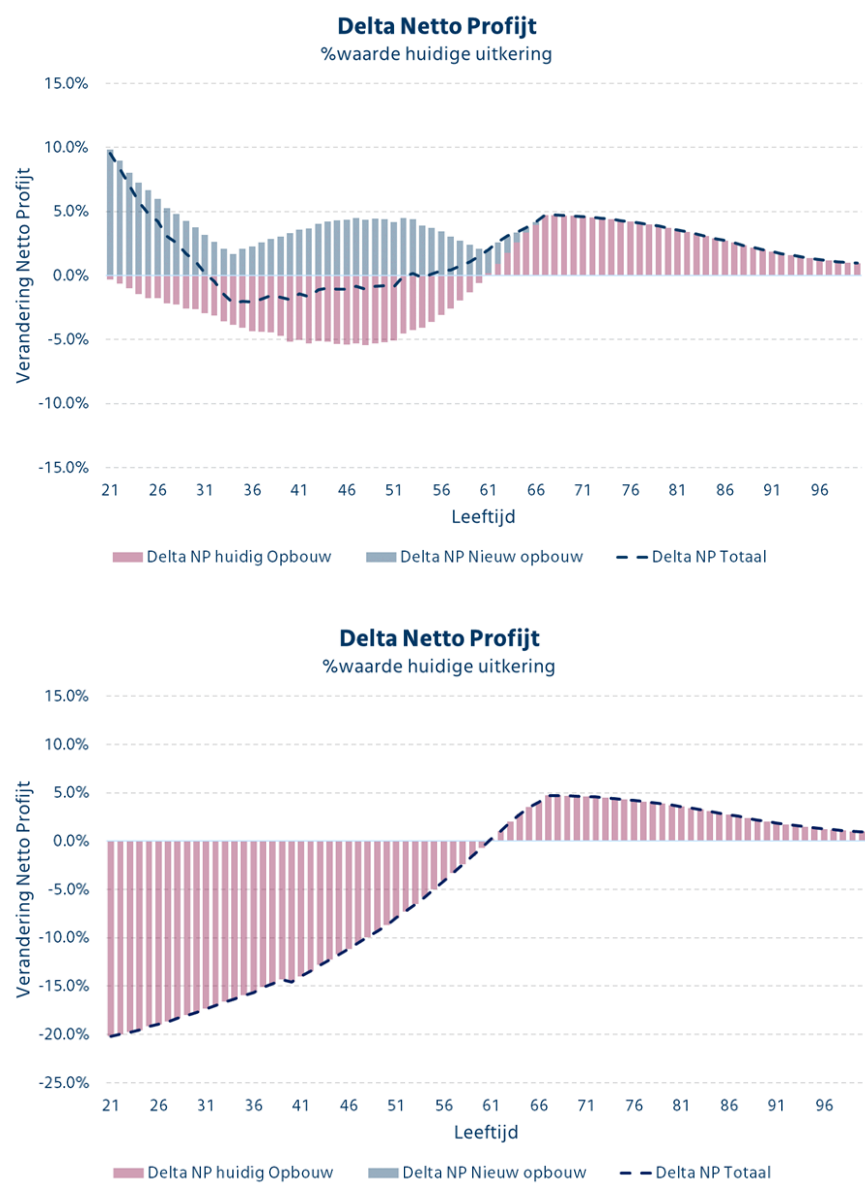
Voor alle uitkomsten geldt dat deze liggen binnen de vastgestelde onder- en bovengrenzen. Hiermee kunnen de uitkomsten als evenwichtig worden beschouwd.

Netto profijt

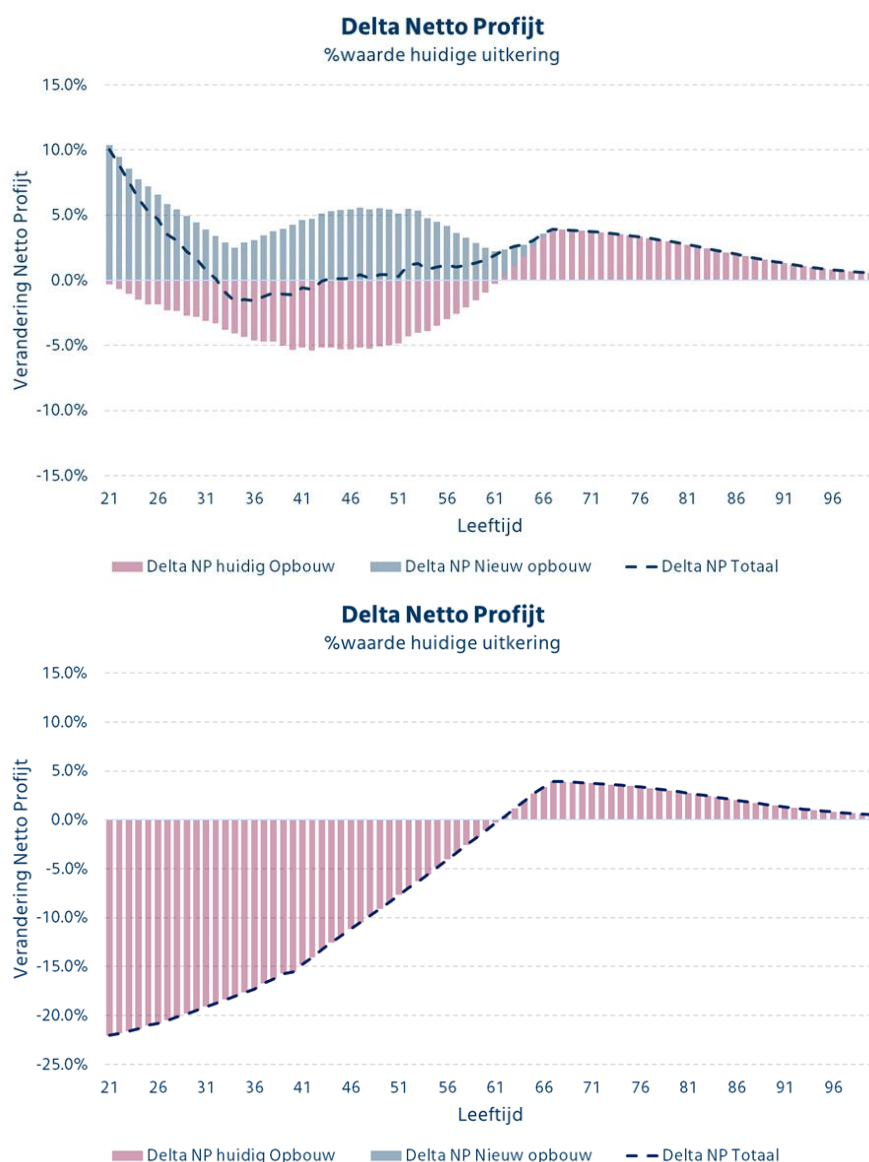
Grafiek 8a: Delta netto profijt – dekkingsgraad 130% (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

Grafiek 8b: Delta netto profijt – dekkingsgraad 112% (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

Grafiek 8c: Netto profijt – dekkingsgraad 112% (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

In geval van een hogere dekkingsgraad neemt de verandering in netto profijt voor gepensioneerden toe ten opzichte van het basisscenario. Ook voor slapers neemt de verandering in netto profijt iets toe (wordt minder negatief), maar het effect is minder groot dan bij gepensioneerden. Voor actieven neemt het iets af.

De hogere dekkingsgraad heeft zowel consequenties voor het netto profijt in de huidige regeling, als het netto profijt in de nieuwe regeling. Het verschilt per status van de deelnemer en per leeftijd wat het exacte 'netto' verschil is ten opzichte van de basisvariant. In de basis geldt dat, enerzijds door de hogere invaarwaarde, anderzijds door de hogere vulling en daarmee zekerheid uit de solidariteitsreserve, de verandering in netto profijt voor gepensioneerden toeneemt. Ook voor slapers neemt de verandering in netto profijt iets toe (wordt minder negatief), maar het effect is minder groot dan bij gepensioneerden. Voor actieven neemt de verandering in netto profijt iets af, als gevolg van de zwaarder wegende verschuiving van gelden naar gepensioneerden.

In geval van een lagere dekkingsgraad is de verandering in netto profijt, ten opzichte van de basisvariant, juist in het voordeel van actieven en in het nadeel van gewezen deelnemers (beperkt) en gepensioneerden. Dit komt met name doordat het budget ten behoeve van de financiering van compensatie afschaffing doorsneesystematiek ongewijzigd blijft (alleen van toepassing voor actieven), terwijl de initiële vulling van de solidariteitsreserve en het individuele invaareffect lager zijn.

Zowel voor de hogere dekkingsgraad als voor de lagere dekkingsgraad (106%) geldt dat de uitkomsten in netto profijt boven de gestelde ondergrens en onder de gestelde bovengrens liggen. Daarmee worden de uitkomsten evenwichtig geacht.

Conclusie

Uit de gevoeligheidsanalyse van de dekkingsgraad volgt dat zowel bij een hogere dekkingsgraad (130%) dan in het basisscenario (120%) als bij een lagere dekkingsgraad (112%, 106%) zowel de uitkomsten in termen van vervangingsratio als in termen van netto profijt onder de gestelde bovengrenzen respectievelijk boven de gestelde ondergrenzen liggen. Hieruit concluderen sociale partner Koopvaardij dat de uitkomsten bij een dekkingsgraad op het invaarmoment tussen 106% en 130% als evenwichtig kunnen worden beschouwd.

Zoals eerder aangegeven, prevaleren sociale partners Koopvaardij, gezien de definitie van beide maatstaven, ten behoeve van hun oordeel over de evenwichtigheid van de berekeningsuitkomsten de uitkomsten in termen van vervangingsratio boven de uitkomsten in termen van netto profijt. Sociale partners Koopvaardij hechten wel waarde aan een beperkte herverdeling van gelden ten opzichte van het huidige stelsel en vinden het om die reden belangrijk dat de ‘delta netto profijt’ geen grote uitschieters kent.

Gevoeligheidsanalyses rentestand

Ten behoeve van de gevoeligheidsanalyses met betrekking tot de rentestand zijn doorrekeningen gemaakt met een lagere rentestand (100bps) dan in de DNB scenario set onderliggend aan het basisscenario en met hogere rentestand (100bps). Er wordt opnieuw gekeken naar uitkomsten in termen van vervangingsratio (verwacht pensioen) als in termen van netto profijt.

Vervangingsratio

Tabel 9a: Vervangingsratio’s – renteschok min 100bps (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden))

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuw e Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer	Slechtweer	Mediaan	Goedweer
25	36.2%	47.6%	56.3%	38.2%	80.8%	191.0%	106%	170%	339%
30	35.2%	46.0%	53.9%	36.8%	74.1%	161.2%	104%	161%	299%
35	35.7%	47.0%	54.3%	37.0%	73.0%	149.5%	104%	155%	276%
40	35.8%	47.7%	54.5%	37.9%	70.7%	130.3%	106%	148%	239%
45	36.0%	47.7%	53.9%	39.4%	66.5%	108.4%	109%	139%	201%
50	40.4%	52.1%	58.1%	43.3%	68.5%	102.9%	107%	131%	177%
55	46.1%	55.9%	61.8%	48.9%	70.4%	96.9%	106%	126%	157%
60	57.4%	63.7%	69.8%	59.0%	78.0%	97.7%	103%	122%	140%
65	67.9%	69.3%	70.1%	69.0%	79.2%	87.0%	102%	114%	124%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
25	89%	280%	809%
30	88%	236%	599%
35	87%	198%	427%
40	90%	163%	294%
45	95%	139%	210%
50	94%	124%	167%
55	92%	116%	143%
60	91%	114%	131%
65	94%	108%	119%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
40	100%	107%	137%
45	102%	108%	135%
50	102%	108%	133%
55	103%	108%	130%
60	104%	108%	126%
65	105%	108%	122%
70	105%	107%	119%
75	104%	106%	115%
80	104%	106%	112%
85	103%	105%	109%
90	102%	104%	107%
95	102%	103%	105%
100	101%	102%	103%

Tabel 9b: Vervangingsratio's – renteschok plus 100bps (eerste tabel betreft actieven / tweede tabel betreft gewezen deelnemers / derde tabel betreft gepensioneerden (incl. nabestaanden)).

Leeftijd	Huidig Contract			Nieuwe Contract			Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer	Slechtweer	Mediaan	Goed weer	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
25	42.7%	55.7%	64.6%	39.3%	82.0%	188.6%	92%	147%	292%
30	41.2%	53.4%	61.6%	36.5%	71.3%	147.6%	89%	134%	240%
35	41.5%	53.7%	61.1%	35.5%	66.7%	128.8%	86%	124%	211%
40	41.4%	53.8%	60.7%	35.8%	64.1%	113.2%	87%	119%	187%
45	41.6%	53.1%	59.3%	36.6%	60.7%	96.8%	88%	114%	163%
50	45.8%	57.2%	62.8%	40.1%	62.9%	93.5%	88%	110%	149%
55	51.1%	60.6%	65.7%	46.1%	66.6%	91.4%	90%	110%	139%
60	61.3%	67.8%	72.9%	57.5%	76.6%	96.1%	94%	113%	132%
65	69.5%	70.8%	71.3%	69.0%	79.5%	88.0%	99%	112%	123%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
25	41%	136%	393%
30	44%	126%	321%
35	49%	118%	255%
40	56%	108%	196%
45	67%	103%	157%
50	74%	102%	139%
55	83%	106%	132%
60	90%	111%	129%
65	98%	112%	124%

Leeftijd	Ratio (Nieuw / Huidig)		
	Slechtweer	Mediaan	Goed weer
40	100%	113%	146%
45	101%	113%	144%
50	103%	113%	141%
55	104%	113%	138%
60	106%	112%	133%
65	107%	112%	129%
70	107%	110%	124%
75	107%	109%	120%
80	107%	108%	116%
85	106%	106%	112%
90	104%	105%	108%
95	103%	103%	105%
100	103%	103%	104%

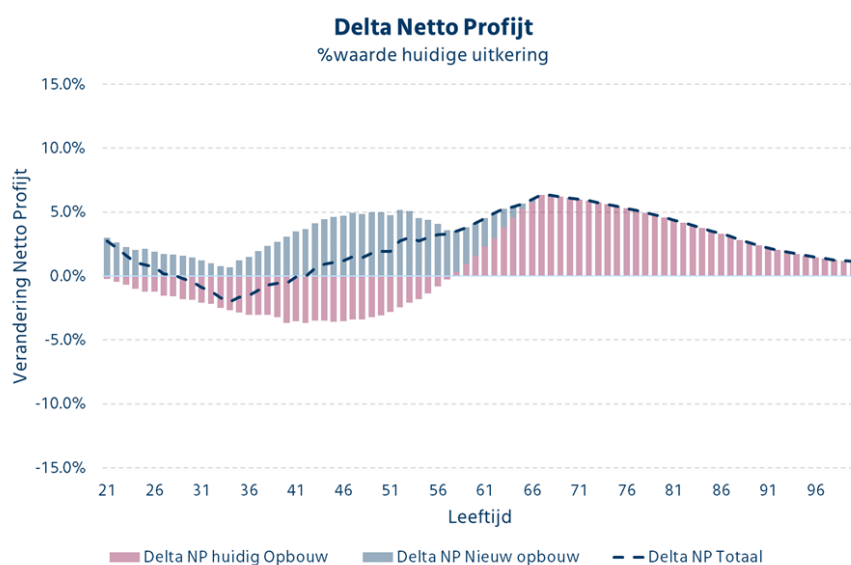
Bij een lagere rente nemen de ratio's voor jonge(re) deelnemers toe ten opzichte van het basisscenario (hoe jonger, hoe meer) en voor oude(re) deelnemers beperkt af. Bij een hogere rente nemen de ratio's voor jonge(re) deelnemers af ten opzichte van het basisscenario (hoe jonger, hoe meer) en voor oude(re) deelnemers beperkt toe. Dit is met name een gevolg van het feit dat in de onderliggende scenario set de rente alleen op korte termijn afneemt c.q. toeneemt en na enige tijd weer op het niveau van het basisscenario zit. Voor jonge(re) deelnemers ontstaat er bij een lage startrente (daarna oplopend) een winst, doordat de hoge invaarkapitalen op termijn tegen een hogere rente worden omgezet in een uitkering (rentewinst) en vice versa.

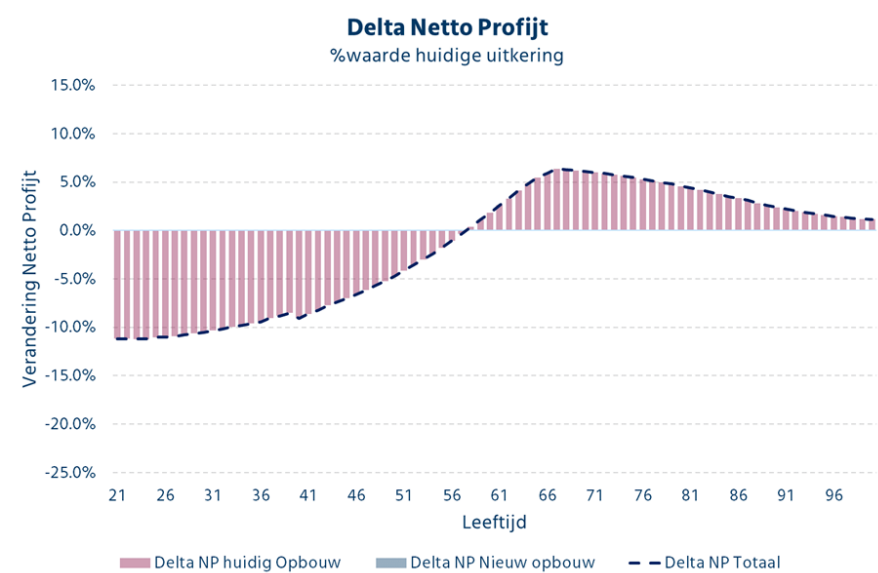
Voor actieven speelt mee dat, indien zij compensatie ontvangen, dit bedrag onafhankelijk is van de rentestand (zij ontvangen een vast percentage van de pensioengrondslag). Bij een lagere resp. hogere rente en dus een hogere resp. lagere invaarwaarde van hun opgebouwd pensioen heeft het compensatiebedrag daarmee relatief gezien een lagere resp. hogere toegevoegde waarde.

Voor alle uitkomsten geldt dat deze liggen binnen de vastgestelde onder- en bovengrenzen. Hiermee kunnen de uitkomsten als evenwichtig worden beschouwd.

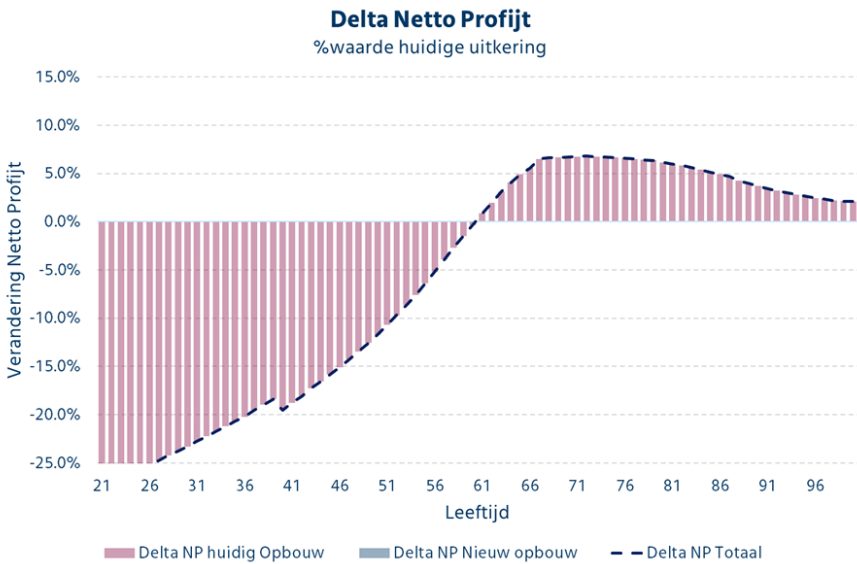
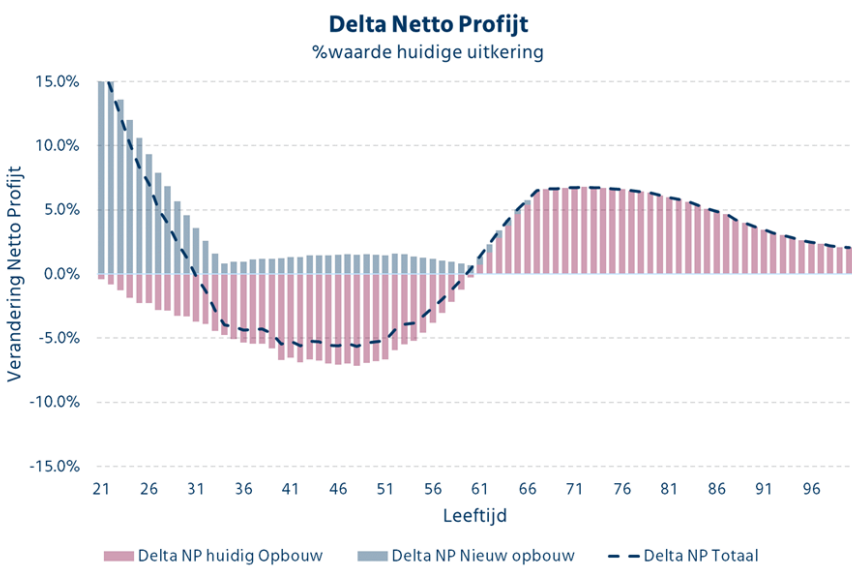
Netto profijt

Grafiek 10a: Delta netto profijt – renteschok min 100bps (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

Grafiek 10b: Delta netto profijt – renteschok plus 100bps (actieven (eerste grafiek) en inactieven (tweede grafiek))

Bij een lagere rente nemen de veranderingen in netto profijt voor actieven en voor slapers, in absolute zin, af ten opzichte van het basisscenario. Dit wordt met name veroorzaakt doordat bij lagere rentes de premiedekkingsgraad in de huidige regeling afneemt, resulterend in een lagere herverdeling uit hoofde van premie/opbouw. Afschaffing van de doorsneesystematiek in de nieuwe regeling leidt daarmee per definitie tot een lagere 'verandering in netto profijt'. Hierbij opgemerkt dat in de analyse is verondersteld dat de premiedekkingsgraad niet lager kan zijn dan 90%. Bij een premiedekkingsgraad lager dan deze grens wordt de opbouw gekort (modelaanname).

Bij een hogere rente speelt het tegenovergestelde. In de huidige regeling neemt de premiedekkingsgraad toe, resulterend in een herverdeling van gelden van actief naar inactief. In de nieuwe regeling, waar geen sprake meer is van een doorsneesystematiek, komt deze herverdeling te vervallen. Dat vervallen is in het voordeel van actieven en in het nadeel van inactieven. Met name jonge gewezen deelnemers kennen hierdoor een forse negatieve verandering in netto profijt. Hierbij opgemerkt dat in de analyse is verondersteld dat de premiedekkingsgraad niet hoger kan zijn dan 130%. Bij een premiedekkingsgraad hoger dan deze grens wordt de premie verlaagd (modelaanname).

Voor alle uitkomsten geldt dat deze liggen binnen de vastgestelde onder- en bovengrenzen. Hiermee kunnen de uitkomsten als evenwichtig worden beschouwd.

Hierbij benadrukken sociale partner Koopvaardij de fors negatieve verandering in netto profijt te bezien vanuit een modelcontext. Bij voortzetting van pensioenopbouw in de huidige regeling zou, in geval van een structureel hoge premiedekkingsgraad (130%) het bestuur van het pensioenfonds worden gevraagd naar de mogelijkheden om het premiebeleid te herzien, teneinde de mate van herverdeling van premiegelden van actieven naar inactieven te verminderen.

Conclusie

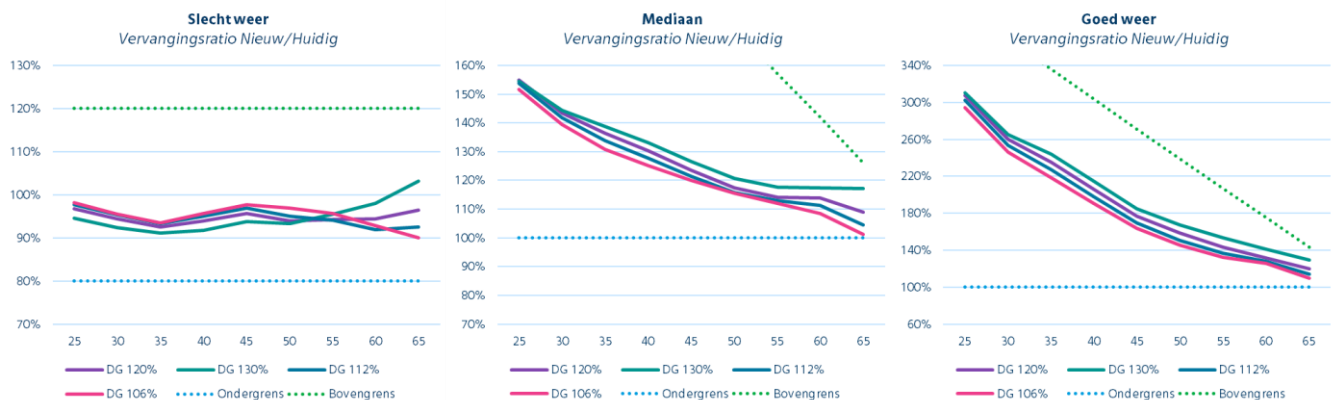
Uit de gevoeligheidsanalyse van de rente volgt dat zowel bij een hogere rentestand dan in het basisscenario als bij een lagere dekkingsgraad zowel de uitkomsten in termen van vervangingsratio als in termen van netto profijt onder de gestelde bovengrenzen respectievelijk boven de gestelde ondergrenzen liggen. Hieruit concluderen sociale partner Koopvaardij dat de uitkomsten bij een rentestand op het invaarmoment tussen 100bps hoger en 100 bps lager dan de rentestand verondersteld in het basisscenario de transitie-effecten als evenwichtig kunnen worden beschouwd.

Zoals eerder aangegeven, prevaleren sociale partners Koopvaardij, gezien de definitie van beide maatstaven, ten behoeve van hun oordeel over de evenwichtigheid van de berekeningsuitkomsten de uitkomsten in termen van vervangingsratio boven de uitkomsten in termen van netto profijt. Dit mede gezien de uitkomsten in termen van netto profijt, in geval van een hogere rente, naar de mening van sociale partners in hoge mate bepaald worden door modelaannames resulterend in effecten in het huidige contract waarvan op de langere termijn het realiteitsgehalte afneemt.

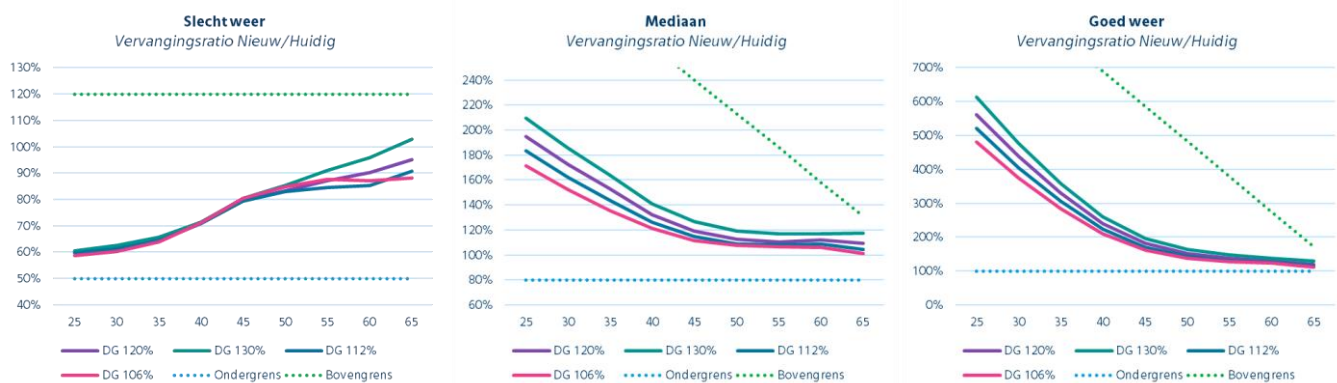
5. Eindconclusie

Op basis van de kwantitatieve analyses zoals gepresenteerd in deze bijlage concluderen sociale partners Koopvaardij dat de uitkomsten van de transitie-effecten, voor beide maatstaven, voor alle groepen deelnemers en in alle scenario's onder de gestelde bovengrenzen resp. boven de gestelde ondergrenzen liggen. Daarmee zijn sociale partners Koopvaardij van mening dat er, binnen de kaders van de onderliggende uitgangspunten (grenzen dekkingsgraad, rente) sprake is van een evenwichtige transitie. In onderstaande grafieken zijn de hiervoor getoonde transitie-effecten vergeleken met de gestelde bandbreedtes.

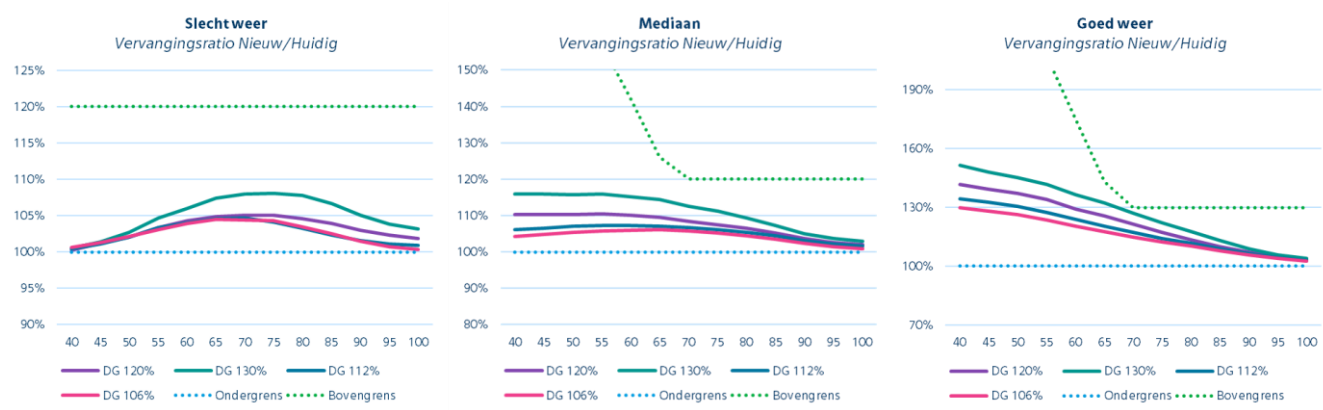
Grafiek 11.a: Vervangingsratio 'nieuw vs huidig' voor actieve deelnemers (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse dekkingsgraad

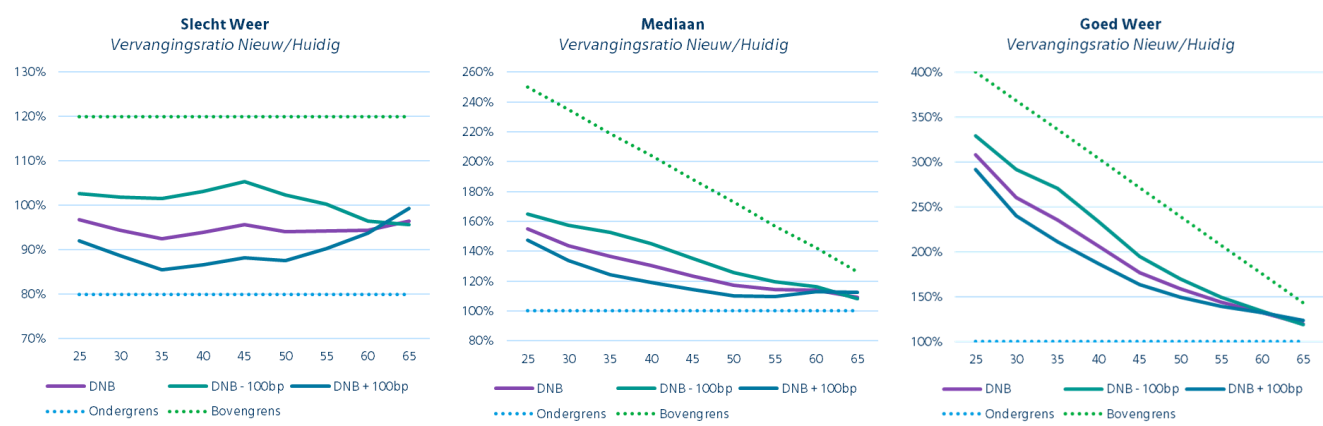
Grafiek 11.b: Vervangingsratio 'nieuw vs huidig' voor gewezen deelnemers (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse dekkingsgraad

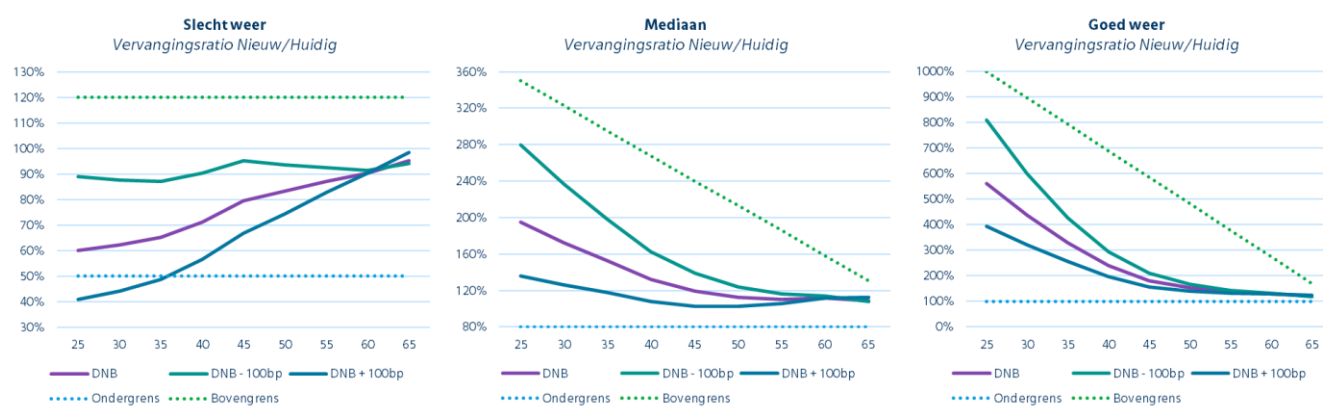
Grafiek 11.c: Vervangingsratio 'nieuw vs huidig' voor gepensioneerden (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse dekkingsgraad

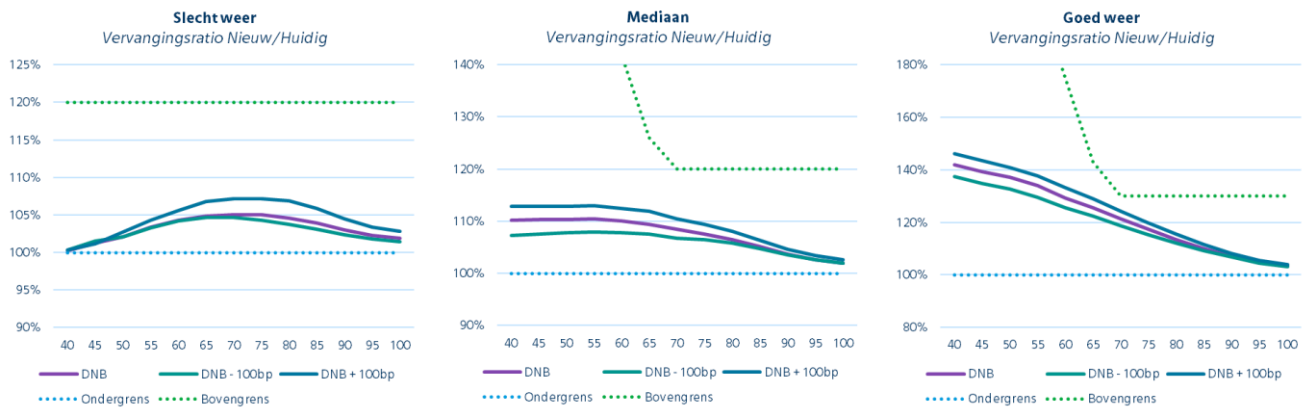
Grafiek 12.a: Vervangingsratio ‘nieuw vs huidig’ voor actieve deelnemers (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse rente

Grafiek 12.b: Vervangingsratio ‘nieuw vs huidig’ voor gewezen deelnemers (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse rente

Grafiek 12.c: Vervangingsratio ‘nieuw vs huidig’ voor gepensioneerden (incl. bandbreedtes), gevoeligheidsanalyse rente

6. Ondertekening transitieplan

Mevr. Sascha Meijer, voorzitter Nautilus International

Dhr. Cees Horvers, voorzitter Vereniging van Werkgevers in de Handelsvaart

Dhr. Erwin Meijnders, voorzitter Vereniging Sociaal Maritiem Werkgeversverbond